

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΣΕΛΛΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

**ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΕ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ-ΧΡΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγητής: ΧΑΤΖΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

**Ηράκλειο
Ιούνιος 2007**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Σύνταξη Α΄ Προσωρινού Ισοζυγίου	3
1.2 Διενέργεια πραγματικής Απογραφής	3
1.3 Σύγκριση της θεωρητικής απογραφής με την πραγματικής απογραφής	5
1.4 Τακτοποίηση των λογαριασμών εσόδων - εξόδων στο τέλος της χρήσεως	5
1.5 Σύνταξη Β΄ προσωρινού Ισοζυγίου	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Προσδιορισμός των αποτελεσμάτων (Περιληπτικά)	6
2.2 Προσδιορισμός των αποτελεσμάτων Εκμετάλλευσης-Χρήσης σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ	6
2.2.1 Κόστος πωληθέντων	6
2.2.2 Μικτό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	7
2.2.3 Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης	7
2.2.3.1 Λογαριασμός (80) Γενική Εκμετάλλευση	7
2.2.3.2 Ο Λογαριασμός 80.01 Μικτά Αποτελέσματα (Κέρδη ή Ζημιές) Εκμετάλλευσης	9
2.2.4 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων(80.02)	10
2.2.5 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων(80.03)	10
2.2.6 Λογαριασμός 86 Αποτελέσματα Χρήσης	12
2.3 Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως	14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Σύνταξη Οριστικού Ισοζυγίου	25
3.2 Ο Ισολογισμός της Ανώνυμης Εταιρείας	26
3.2.1 Έννοια - Δομή – Σπουδαιότητα του Ισολογισμού	26
3.2.2 Έννοια του Ενεργητικού και του Παθητικού	28
3.2.2.1 Έννοια του Ενεργητικού	28
3.2.2.2 Έννοια του Παθητικού	29
3.2.3 Αδυναμίες του Ισολογισμού	30
3.3 Ισολογισμοί που συντάσσονται στις επιχειρήσεις	31
3.4 Διαφορά Ισοζυγίου - Ισολογισμού – Λογ. Αποτελεσμάτων Χρήσης	36
3.5 Φύλλο Εργασίας Τέλους Χρήσης	37
3.6 Διάθεση Κερδών	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων	45
4.1.1 Ισολογισμός τέλους χρήσης	45
4.1.2 Αποτελέσματα χρήσης	46
4.1.3 Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων χρήσης	47
4.1.4 Ο λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης	48
4.1.5 Το Προσάρτημα του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσης	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Άνοιγμα των βιβλίων για την επόμενη χρήση	51
5.2 Κλείσιμο των βιβλίων για την επόμενη χρήση	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Παράδειγμα Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.	52-66
--	-------

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΕ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ – ΧΡΗΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι εργασίες τέλους χρήσης είναι μια διαδικασία που γίνεται για να εξακριβώσουμε πως διαμορφώθηκαν τα στοιχεία της περιουσίας και ποια τελική ποσοτική μορφή πήρε το κεφάλαιο από τα έξοδα και έσοδα που σχηματίστηκαν από την δραστηριότητα της επιχειρήσεως.

Πριν αναφέρουμε εκτενέστερα τις εργασίες τέλους χρήσης, ας δούμε περιληπτικά αυτή την διαδικασία η οποία χωρίζεται σε τρία στάδια.

Στάδιο πρώτο: Από τα λογιστικά βιβλία και συγκεκριμένα από το Καθολικό κάνουμε ένα προσωρινό Ισοζύγιο το οποίο ονομάζεται έτσι διότι πρόκειται να διαφοροποιηθεί και εμφανίζουμε σε αυτό το μέγεθος των χρεώσεων και πιστώσεων όλων των λογαριασμών καθώς και το χρεωστικό και πιστωτικό υπόλοιπο του καθενός. Έπειτα κάνουμε Απογραφή τέλους χρήσης. Από αυτή θα διαπιστώσουμε πόσα εμπορεύματα μας μείνανε για να κάνουμε Εκκαθάριση στα εμπορεύματα και θα ορίσουμε το μέγεθος της φθοράς των πάγιων στοιχείων (Αποσβέσεις). Ύστερα κάνουμε τις εγγραφές προσαρμογής ώστε τα βιβλία μας, ως προς τα Ενεργητικά και Παθητικά στοιχεία, να συμφωνήσουν με την απογραφή. Μετά από τις εγγραφές αυτές μπορούμε να βγάλουμε ένα δεύτερο ισοζύγιο για να βεβαιωθούμε αν πετύχαμε τις συμφωνίες.

Στάδιο δεύτερο: Αφού κάναμε με τις εγγραφές προσαρμογής, όσα έπρεπε για να συμφωνήσουν τα βιβλία μας με την απογραφή έχουμε να τακτοποιήσουμε το κεφάλαιο με τις δαπάνες και προσόδους. Τότε κάνουμε τις εγγραφές ευρέσεως του αποτελέσματος της χρήσεως.

Στάδιο τρίτο: Στο πρώτο στάδιο κάναμε τις απαραίτητες τακτοποιήσεις με βάση την απογραφή. Στο δεύτερο στάδιο βρήκαμε το αποτέλεσμα και το μεταφέραμε στο κεφάλαιο. Έτσι μείνανε οι λογαριασμοί του Ενεργητικού, του Παθητικού και το Κεφάλαιο με υπόλοιπα. Για να βεβαιωθούμε αν πραγματικά έχουν τακτοποιηθεί όλα τα παραπάνω κάνουμε ένα ακόμη Ισοζύγιο από όλους. Αυτό το Ισοζύγιο λέγεται Οριστικό διότι μέσα στη χρονιά αυτή δεν θα γίνει τίποτα άλλο ώστε να αλλάξουν τα ποσά του. Ύστερα παίρνουμε τα υπόλοιπα από το οριστικό Ισοζύγιο και κάνουμε τον Ισολογισμό τέλους χρήσης. Ο ισολογισμός αυτός λέγεται τελικός για την χρονιά που πέρασε και θα παρθεί σαν αρχικός στη χρονιά που έρχεται. Μετά την σύνταξη του τελικού Ισολογισμού κάνουμε μία εγγραφή στο ημερολόγιό μας στην οποία χρεώνουμε όλα τα Παθητικά και το Κεφάλαιο με τα ποσά που έχει ο Ισολογισμός και πιστώνουμε όλα τα Ενεργητικά επίσης με τα ποσά που έχει ο Ισολογισμός. Περνάμε μετά τα ποσά αυτά στο καθολικό μας και τότε κλείνουνε όλοι οι λογαριασμοί.

Στάδιο τέταρτο:

- =>Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων
- =>Αποτελέσματα χρήσης
- =>Πίνακας διάθεσης Αποτελεσμάτων Χρήσης
- =>Ο λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης και
- =>Το πρόσართμα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης

Στάδιο πέμπτο: Κλείσιμο λογιστικών βιβλίων.

Γίνετε με δύο εγγραφές με χρήση του λογαριασμού 89 “Ισολογισμός” και 89.01 “Ισολογισμός κλεισίματος”

Στην α' εγγραφή χρεώνονται οι λογαριασμοί 89 "Ισολογισμός" και 89.01 "Ισολογισμός κλεισίματος" με το άθροισμα των υπολοίπων των λογαριασμών του Ενεργητικού και Πιστώνονται οι λογαριασμοί του Ενεργητικού, για να εξισωθούν.

Στη β' εγγραφή χρεώνονται οι λογαριασμοί του Παθητικού και συνεπώς εξισώνονται και πιστώνεται 89 "Ισολογισμός" και 89.01 "Ισολογισμός κλεισίματος" με το άθροισμα των υπολοίπων των λογαριασμών του παθητικού. Έτσι εξισώνονται όλοι οι λογαριασμοί του Ισολογισμού. Επίσης εξισωμένος είναι και ο λογαριασμός 89 "Ισολογισμός" και 89.01 "Ισολογισμός κλεισίματος".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Σύνταξη Α΄ Προσωρινού Ισοζυγίου

Το Α΄ Προσωρινό Ισοζύγιο είναι ανακεφαλαιωτικό και συντάσσεται μετά από την καταχώρηση όλων των οικονομικών γεγονότων μίας περιόδου, από το Γενικό Καθολικό. Το ισοζύγιο αυτό ονομάζεται Α΄ Προσωρινό διότι θα μεταβληθούν τα ποσά που περιλαμβάνει λόγω της προσαρμογής με εγγραφές αναμορφώσεως στα δεδομένα της πραγματικής απογραφής για όσους λογαριασμούς τα υπόλοιπά τους δεν συμφωνούν με την πραγματική απογραφή.

1.2 Διενέργεια πραγματικής Απογραφής

Για να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα και να συνταχθεί ο λογαριασμός “Αποτέλεσμα χρήσεως” είναι πρωταρχικά αναγκαίο να προσδιοριστεί το κόστος των πωληθέντων εμπορευμάτων.

Αλλά για τον προσδιορισμό, τόσο του κόστους των πωληθέντων όσο και της αξίας των εμπορευμάτων, που βρίσκονται στην κυριότητα της επιχειρήσεως(αποθέματα) στο τέλος της περιόδου, απαιτείται σύνταξη απογραφής.

Ας αναλύσουμε τι είναι η απογραφή. Απογραφή είναι το σύνολο των ενεργειών, με τις οποίες προσδιορίζεται λεπτομερώς, κατά ποσότητα και αξία, το ενεργητικό και το παθητικό μιας οικονομικής μονάδας σε μια δεδομένη στιγμή.

Η διενέργεια απογραφής αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την κατάρτιση του ισολογισμού τέλους χρήσης. Γι’ αυτό η εμπορική και φορολογική νομοθεσία με ρητές διατάξεις επιβάλλει την υποχρέωση συντάξεως απογραφής σε κάθε έμπορο.

Το Ε.Γ.ΛΣ σχετικά με την απογραφή των αποθεμάτων ορίζει τα ακόλουθα:

Οι οικονομικές μονάδες είναι υποχρεωμένες να πραγματοποιούν πραγματικές (φυσικές) απογραφές των αποθεμάτων τους τουλάχιστον μια φορά μέσα σε κάθε χρήση και μάλιστα στο τέλος αυτής. Κατά την απογραφή πρέπει να αναγνωρίζονται, να καταμετρούνται και να καταγράφονται όλα τα αποθέματα κατ’είδος, ποιότητα και ποσότητα και να γίνεται η κατάταξη αυτών σε κατηγορίες που να αντιστοιχούν στους επιμέρους λογαριασμούς των αποθεμάτων. Είδη που βρίσκονται σε τρίτους για πώληση, για ενέχυρο ή για άλλους λόγους, καταχωρούνται ιδιαίτερα στην απογραφή.

Οι οικονομικές μονάδες που τηρούν τους λογαριασμούς αποθεμάτων κατά τη μέθοδο της διαρκούς απογραφής, έχουν την δυνατότητα, αντί να διενεργούν πραγματική απογραφή για όλα τα είδη κατά τη λήξη της χρήσεως, να εφαρμόζουν τη μέθοδο της περιοδικής απογραφής. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτήν η απογραφή, για κάθε κατηγορία ειδών, γίνεται μέσα στη χρήση, αλλά σε καθορισμένους χρόνους που κρίνονται κατάλληλοι από την οικονομική μονάδα, με την προϋπόθεση ότι όλα τα είδη θα απογράφονται τουλάχιστον μια φορά μέσα στη χρήση.

Η αποτίμηση των ειδών που απογράφονται με την μέθοδο της περιοδικής απογραφής γίνεται στο τέλος της χρήσεως, με βάση τις ποσότητες που προκύπτουν από τα λογιστικά δεδομένα της τελευταίας εργάσιμης ημέρας.

Η σύνταξη της απογραφής περιλαμβάνει δύο στάδια: (α) τον ακριβή ποσοτικό και ποιοτικό προσδιορισμό των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή την αναγνώριση, καταμέτρηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων και (β) την αποτίμηση των ποσοτήτων που απογράφθηκαν, δηλαδή την εκτίμηση της αξίας τους.

(α) Ποσοτική καταμέτρηση και καταχώρηση στο Βιβλίο απογραφών

Αρχικά πρέπει να γίνει λεπτομερής καταμέτρηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων κατά είδος και ποσότητα, που πραγματοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (μέτρηση τεμαχίων, ζύγισμα, κυβισμός, κ.λπ).

Τα εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία που καταμετρήθηκαν πρέπει να καταχωρηθούν κατά αποθηκευτικό χώρο σε οικείο βιβλίο, θεωρημένο από την Εφορία, τιτλοφορούμενο <Βιβλίο απογραφών και Ισολογισμών>, ή σε θεωρημένες καταστάσεις. Η καταμέτρηση και καταχώρηση πρέπει, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 40 παρ. 3 του Κ.Φ.Σ (π.δ. 99/1977) να περατώνεται εντός του επομένου μηνός από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου. Προκειμένου για υποκαταστήματα που δεν τηρούν βιβλία από τα οποία από τα οποία να εξάγεται αυτοτελώς το αποτέλεσμα της χρήσεως, η ποσοτική καταμέτρηση των εμπορευσίμων περιουσιακών στοιχείων και η καταγραφή αυτών σε διπλότυπες αριθμημένες καταστάσεις ενεργείται μέσα σε 25 ημέρες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Η καταχώρηση γίνεται με μια εγγραφή ολόκληρης της ποσότητας κάθε αγαθού. Πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια ώστε τα περιουσιακά στοιχεία, ιδίως τα αποθέματα, να καταχωρούνται στην απογραφή κατά ομοειδής κατηγορίες (π.χ πρώτες ύλες, βοηθητικά υλικά, εμπορεύματα, προϊόντα κ.λπ) ώστε η συνολική αξία κάθε ομοειδούς κατηγορίας να συμφωνεί με το υπόλοιπο του οικείου λογαριασμού.

Στο τέλος της απογραφής καταχωρούνται διακεκριμένα και τα εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία κυριότητας τρίτων, που βρίσκονται κατά τη λήξη της χρήσεως στα χέρια της επιχειρήσεως για φύλαξη, πώληση, ενέχυρο ή για άλλο σκοπό. Ομοίως καταχωρούνται και τα πάγια στοιχεία κυριότητας τρίτων που βρίσκονται στα χέρια της επιχειρήσεως για χρήση, φύλαξη ή για άλλο σκοπό.

(β) Αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που καταμετρήθηκαν και καταγράφηκαν αποτιμούνται σε χρηματικές μονάδες. Οι τιμές αποτιμήσεως καθορίζονται από το άρθρο 43 του ν. 2190/1920 και το άρθρο 41 του Κ.Φ.Σ. (π.δ. 99/1977). Τις διατάξεις αυτές αναπτύσσουμε στους οικείους λογαριασμούς.

Η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων που καταμετρήθηκαν και καταγράφηκαν πρέπει να γίνει μέσα στην προθεσμία συντάξεως του ισολογισμού, δηλαδή μέσα σε δύο μήνες από τη λήξη της χρήσεως. Μετά από έγκριση του Οικ. Εφόρου, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι: (α) μέχρι έξι (6) μήνες, προκειμένου για επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεως ποντοπόρων πλοίων και αλλοδαπών επιχειρήσεων και (β) μέχρι δύο ακόμη μήνες, προκειμένου για τις λοιπές επιχειρήσεις. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβεί την προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 40 § 2 και 42 § 3 π.δ. 99/1977).

Σημειώνουμε ότι στο βιβλίο απογραφών πρέπει να καταχωρούνται:

Για κάθε εμπορεύσιμο περιουσιακό στοιχείο: (α) το είδος, η μονάδα μετρήσεως και η ποσότητα, (β) η τιμή κτήσεως, (γ) η τρέχουσα τιμή μόνο εφόσον αυτή είναι μικρότερη της τιμής κτήσεως και (δ) η αξία του αγαθού, που υπολογίζεται με βάση τη μικρότερη τιμή μεταξύ κτήσεως και τρέχουσας.

Για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο: (α) η αξία κτήσεως προσαυξημένη με τις δαπάνες βελτιώσεως, (β) οι γενόμενες αποσβέσεις και (γ) την αναπόσβεστη αξία. Η ανάλυση αυτή δεν απαιτείται προκειμένου για τα έπιπλα και σκεύη.

Η επιχείρηση, οσάκις τηρεί θεωρημένα βιβλία - μητρώα πάγιων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεων, μπορεί να καταχωρεί στην απογραφή με ένα ποσό κατά ομοειδής κατηγορίες: την αξία κτήσεως των πάγιων περιουσιακών στοιχείων προσαυξημένη με τις δαπάνες βελτιώσεως, β) τις γενόμενες αποσβέσεις και γ) την αναπόσβεστη αξία αυτών.

Η επιχείρηση τηρεί θεωρημένο το αναλυτικό καθολικό επισφαλών απαιτήσεων, μπορεί να καταχωρεί στην απογραφή με ένα ποσό το κατά τη λήξη της χρήσεως υπόλοιπο των επισφαλών απαιτήσεων.

Η απογραφή πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις ΑΕ.

1.3 Σύγκριση της θεωρητικής απογραφής με την πραγματικής απογραφής:

Συγκρίνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών (θεωρητική απογραφή) όπως αυτά εμφανίζονται στο Α΄ προσωρινό Ισοζύγιο με δεδομένα της πραγματικής απογραφής. Σε περίπτωση που δεν συμφωνούν μεταξύ τους προσαρμόζονται τα δεδομένα της θεωρητικής απογραφής στην πραγματική απογραφή. Η προσαρμογή των λογαριασμών γίνεται με λογιστικές εγγραφές οι οποίες ονομάζονται εγγραφές αναμορφώσεως ή τακτοποίησης ή προσαρμογής.

1.4 Τακτοποίηση των λογαριασμών εσόδων - εξόδων στο τέλος της χρήσεως

Συμβαίνει συχνά πολλές πράξεις, που επιφέρουν αύξηση των εξόδων ή των εσόδων της χρήσεως, να μην έχουν περαιωθεί κατά τη διάρκεια αυτής, ενώ αντίθετα συμβαίνει να έχουν περαιωθεί πράξεις από τις οποίες δημιουργήθηκαν έξοδα ή έσοδα τα οποία αφορούν την επόμενη ή επόμενες χρήσεις.

Για το λόγο αυτόν και προκειμένου να προσδιοριστεί το ακριβές αποτέλεσμα της χρήσεως, επιβάλλεται να τακτοποιηθούν οι λογαριασμοί εσόδων και εξόδων, ώστε να περιλάβουν όλα τα έσοδα και έξοδα που αφορούν τη χρήση, πριν τη μεταφορά αυτών στους λογαριασμούς «γενική εκμετάλλευση» ή «αποτελέσματα χρήσεως».

Το Ε.Γ.Λ.Σ. ορίζει σχετικά τα εξής:

Σε περίπτωση που οι λογαριασμοί εσόδων περιλαμβάνουν και ποσά εσόδων που αφορούν επόμενες χρήσεις, επειδή έχουν προεισπραχθεί, ή σε περίπτωση που οι λογαριασμοί αυτοί δεν περιλαμβάνουν ποσά δουλευμένων εσόδων, επειδή η είσπραξη τους θα πραγματοποιηθεί στις επόμενες χρήσεις, γίνονται εγγραφές τακτοποίησησεως, έτσι ώστε τα υπόλοιπα αυτά να απεικονίζουν το ακριβές ύψος όλων των δουλευμένων εσόδων εκμεταλλεύσεως της χρήσεως που κλείνει.

Οι εγγραφές τακτοποίησησεως γίνονται με τη βοήθεια μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού.

Σε περίπτωση που οι λογαριασμοί εξόδων περιλαμβάνουν και προπληρωμένα ποσά εξόδων που αφορούν επόμενες χρήσεις ή σε περίπτωση που οι λογαριασμοί αυτοί δεν περιλαμβάνουν ποσά δουλευμένων εξόδων, επειδή θα πληρωθούν κατά τις επόμενες χρήσεις, γίνονται εγγραφές τακτοποίησησεως, έτσι ώστε τα υπόλοιπα αυτά να απεικονίζουν το ακριβές ύψος όλων των δουλευμένων εξόδων εκμεταλλεύσεως της χρήσεως που κλείνει.

Οι εγγραφές τακτοποίησησεως της προηγούμενης περιπτώσεως γίνονται με τη βοήθεια μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού.

1.5 Σύνταξη Β΄ προσωρινού Ισοζυγίου

Μετά τις εγγραφές αναμορφώσεως και την ενημέρωση των λογαριασμών με αυτές συντάσσεται το Β΄ Προσωρινό Ισοζύγιο το οποίο είναι ανακεφαλαιωτικό. Το Β΄ προσωρινό Ισοζύγιο διαφέρει από το Α΄ προσωρινό Ισοζύγιο κατά τα ποσά των εγγραφών αναμορφώσεως. Σκοπός του Β΄ προσωρινού είναι να ελέγξει την προσαρμογή των υπολοίπων των λογαριασμών με τα δεδομένα της πραγματικής απογραφής. Ονομάζεται προσωρινό διότι θα ακολουθήσουν οι εγγραφές συγκέντρωσης των αποτελεσματικών λογαριασμών στα αποτελέσματα χρήσης οπότε και θα συνταχθεί το οριστικό Ισοζύγιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Προσδιορισμός των αποτελεσμάτων (Περιληπτικά)

Ας αναφερθούμε περιληπτικά στην αρχή και στη συνέχεια θα το εξετάσουμε εκτενέστερα:

- 1) Συγκεντρώνονται οι λογαριασμοί των εξόδων, εσόδων, ζημιών και κερδών στο λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσεως, για συσχέτιση. (Σύμφωνα με το Γ.Λ.Σ. και τον Κ.Β.Σ, θα παρεμβάλλεται ο λογαριασμός της Γενικής Εκμεταλλεύσεως).
- 2) Μεταφέρεται το υπόλοιπο του λογαριασμού Αποτελέσματα χρήσεως, στο λογαριασμό Κέρδη (ή Ζημιές) Χρήσεως, που δείχνει το καθαρό αποτέλεσμα της χρήσεως.
- 3) Μεταφέρεται το ποσό του λογαριασμού Αποτέλεσμα Κέρδη (ή Ζημιές) χρήσεως στο λογαριασμό Κεφάλαιο.
- 4) Μεταφέρεται (αφαιρείται) στο λογαριασμό Κεφάλαιο, ο Ατομικός Λογαριασμός του Επιχειρηματία.

2.2 Προσδιορισμός των αποτελεσμάτων Εκμετάλλευσης-Χρήσης σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ

Πριν τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης και χρήσης με λογιστικές εγγραφές σκόπιμο κρίνουμε να αναπτύξουμε τις παρακάτω έννοιες:

- 1) Κόστος πωληθέντων
- 2) Μικτό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης
- 3) Καθαρό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης
- 4) Έξοδα μη προσδιοριστικά μικτού αποτελέσματος
- 5) Έσοδα μη προσδιοριστικά μικτού αποτελέσματος
- 6) Αποτελέσματα χρήσης

2.2.1 Κόστος Πωληθέντων

Το κόστος αυτό προσδιορίζεται κατά την ακόλουθη διαδικασία.

	Αποθέματα αρχής περιόδου.....	XXX
ΣΥΝ	:Αξία αγορών περιόδου	<u>XXX</u>
ΙΣΟΝ	:Αξία εμπορευμάτων προς πώληση	XXX
ΜΕΙΟΝ:	Αποθέματα τέλους περιόδου. (απογραφή).....	XX
ΙΣΟΝ	:Κόστος πωληθέντων.....	<u>XXX</u>

Η αξία αποθεμάτων προέκυψε από την περιοδική φυσική απογραφή και με βάση τους κανόνες αποτιμήσεως.

2.2.2 Μικτό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης

Είναι αυτό που προκύπτει από την σύγκριση των καθαρών πωλήσεων (πωλήσεις απαλλαγμένες από τις εκπτώσεις και επιστροφές) με το κόστος αγοράς ή παραγωγής των πωλούμενων αγαθών ή υπηρεσιών.

Μικτό αποτέλεσμα = Πωλήσεις – Κόστος πωληθέντων (Πωλήσεων)

Το Μικτό Αποτέλεσμα μπορεί να είναι Μικτό κέρδος εάν:

Πωλήσεις > Κόστος πωλήσεων

Το Μικτό Αποτέλεσμα μπορεί να είναι Μικτή ζημιά εάν:

Πωλήσεις < Κόστος πωλήσεων

2.2.3 Καθαρό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης

Προκύπτει εάν στο μικτό αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης προσθέσουμε τα οργανικά έσοδα (ομάδα 7) εκτός από τις πωλήσεις και αφαιρέσουμε τα οργανικά έξοδα.

Το καθαρό αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης είναι: Μικτό αποτέλεσμα + λοιπά οργανικά έσοδα – οργανικά έξοδα ή

Καθαρό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης = Πωλήσεις + οργανικά έσοδα – (αρχικό απόθεμα εμπ/των + αγορές εμπ/των χρήσης-τελικό απόθεμα εμπορευμάτων)

- Οργανικά έξοδα.

Εάν έχουμε προσδιορίσει το καθαρό οργανικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης και ζητούμε να προσδιορίσουμε το μικτό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης τότε θα το υπολογίσουμε από τη σχέση :

Μικτό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης = Καθαρό αποτέλεσμα εκμ/σης – Οργανικά έσοδα + Οργανικά έξοδα.

2.2.3.1 Λογαριασμός (80) Γενική Εκμετάλλευση

Το αποτέλεσμα της εκμεταλλεύσεως προσδιορίζεται στο λογαριασμό (80) “ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ” ο οποίος λειτουργεί μόνο στο τέλος της χρήσης. Συνεπώς σκοπός της λειτουργίας του λογαριασμού Γενική Εκμετάλλευση είναι να συγκεντρώσει με κατάλληλες εγγραφές: α) τα υπόλοιπα των αποθεμάτων (αρχικών), β) αγορών χρήσης, γ) πωλήσεων και τελικών αποθεμάτων για τον προσδιορισμό του μικτού αποτελέσματος και δ) των υπολοίπων των λογαριασμών οργανικών εξόδων και τέλος των λοιπών οργανικών εσόδων για τον προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος εκμετάλλευσης.

Ο λογαριασμός αυτός έχει τους παρακάτω δευτεροβάθμιους λογαριασμούς 80.00 λογαριασμός γενικής εκμετάλλευσης.

Χρεώνεται: - Με την αξία των αποθεμάτων που υπάρχουν στην αρχή της χρήσης με πίστωση των σχετικών λογαριασμών της ομάδας 2 (20-28).

- Με την αξία των δεδουλευμένων οργανικών εξόδων κατ'είδος με πίστωση των σχετικών λογαριασμών (ομάδα 6).

Πιστώνεται: - Με την αξία των τελικών αποθεμάτων δηλαδή αυτών που αποτιμήθηκαν στην τελική απογραφή με χρέωση των σχετικών λογαριασμών της ομάδας 2 (20-28).

- Με την αξία των δεδουλευμένων οργανικών εσόδων κατ'είδος (ομάδα 7) με χρέωση των σχετικών λογαριασμών.

Μετά από τις εγγραφές αυτές:

Οι λογαριασμοί των ομάδων 6 και 7 θα είναι εξισωμένοι ενώ οι λογαριασμοί της ομάδας 2 θα έχουν χρεωστικό υπόλοιπο τόσο όσο η αξία των τελικών αποθεμάτων (απογραφής). Το υπόλοιπο του λογαριασμού 80.00 δείχνει το καθαρό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης Κέρδος (υπόλοιπο πιστωτικό) ή Ζημιά (υπόλοιπο χρεωστικό). Με διάγραμμα ο λογαριασμός 80.00 έχει ως ακολούθως:

80.00 “Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης”

Από ομάδα 2 Αρχικά αποθέματα	Από ομάδα 7 Οργανικά έσοδα
20 Εμπορεύματα	70 Πωλήσεις εμπορευμάτων
21 Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	71 Πωλήσεις προϊόντων ετοιμών & ημιτελών
22 Υποπροϊόντα & υπολείμματα	72 Πωλήσεις λοιπ. Αποθεμάτων
23 Παραγωγή σε εξέλιξη	73 Πωλήσεις υπηρεσιών (έσοδα από παροχή υπηρεσιών)
24 Πρώτες & βοηθητικές Ύλες υλ.συσκ	74 Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων
25 Αναλώσιμα υλικά	75 Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών
26 Ανταλλακτικά παγίων στοιχ.	76 Έσοδα κεφαλαίων
28 Είδη συσκευασίας	78 Ιδιοπαραγωγή πάγιων & χρησιμοποιημένες προβ.Εκμ/ση
Από ομάδα 2 Αγορές χρήσης	Σε ομάδα 2 Αποθέματα τέλους χρήσης
20 Εμπορεύματα	20 Εμπορεύματα
24 Πρώτες & βοηθ.Υλ.-υλ.συσκ.	21 Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή
25 Αναλώσιμα υλικά	22 Υποπροϊόντα & υπολείμματα
26 Ανταλλακτικά πάγιων στοιχ.	23 Παραγωγή σε εξέλιξη (προϊόντα υπό κατεργασία)
28 Είδη συσκευασίας	24 Πρώτες & βοηθ.Υλ.-υλ.Συσκ.
	25 Αναλώσιμα υλικά
	26 Ανταλλακτικά παγίων στοιχ.
	28 Είδη συσκευασίας
Από ομάδα 6 Οργανικά έξοδα κατ'είδος	
60 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	
61 Αμοιβές και έξοδα τρίτων	
62 Παροχές τρίτων	
63 Φόροι-Τέλη (πλην των μη ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος Φόρων, όπως π.χ οι φόροι ακίνητης περιουσίας, οι οποίοι μεταφέρονται απευθείας στο λογαριασμό 88 “Αποτέλεσμα προς διάθεση”	
64 Διάφορα έξοδα	
65 Αποσβέσεις Πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	
68 Προβλέψεις εκμετάλλευσης	

Το υπόλοιπο του 80.00 δείχνει το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης και μεταφέρονται στον 80.01 στον οποίο προσδιορίζονται τα μικτά αποτελέσματα Εκμετάλλευσης.

2.2.3.2 Ο Λογαριασμός 80.01 “Μικτά Αποτελέσματα (Κέρδη ή Ζημιές) Εκμ/σης”

Ο λογαριασμός 80.01 χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των μικτών αποτελεσμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση που κλείνει. Στο τέλος της χρήσης μεταφέρονται σ’ αυτόν τον λογαριασμό το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης που προκύπτει από τον λογαριασμό 80.00. Δηλαδή χρεώνεται ο 80.01 με την καθαρή ζημιά πιστώσει του 80.00 και πιστώνεται με το καθαρό κέρδος χρεώσει του λογαριασμού 80.00.

Για να προσδιορίσουμε τα μικτά αποτελέσματα από τα καθαρά θα πρέπει να διαχωρίσουμε τα έσοδα και τα έξοδα που δεν διαμορφώνουν μικτό αποτέλεσμα. Ο διαχωρισμός γίνεται με αντιλογισμό. Γι’ αυτό το λόγο ο λογαριασμός 80.01 χρεώνεται με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έσοδα με πίστωση του 80.03

“Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων” και ο λογαριασμός 80.01 πιστώνεται με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα με χρέωση του 80.02 “Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων”

80.01 “Μικτά Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης”

Από 80.00 οργανική ζημιά Χρεώνεται: με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έσοδα για τη μεταφορά τους στον 80.03	Από 80.00 οργανικό κέρδος Πιστώνεται: με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα για τη μεταφορά τους στον 80.02
--	---

Εάν το υπόλοιπο του λογαριασμού 80.01 είναι χρεωστικό, έχουμε μικτή ζημιά εκμετάλλευσης και μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 86.00 “Αποτελέσματα εκμετάλλευσης /χρήσης”.

Εάν το υπόλοιπο του 80.01 είναι πιστωτικό, έχουμε μικτό κέρδος εκμετάλλευσης και μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 86.00 “Αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ χρήσης”.

2.2.4 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων (80.02)

2.2.5 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων (80.03)

Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων είναι εκείνα τα οποία σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της αναλυτικής λογιστικής εκμετάλλευσης (κοστολόγησης) τελικά δε βαρύνουν τα αποθέματα αλλά τα αποτελέσματα χρήσης. Όλα τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα είναι οργανικά έξοδα που παρακολουθούνται στην ομάδα 6.

Με φύλλο μερισμού διαμορφώνουν τα:

- Έξοδα διοικητικής λειτουργίας
- Έξοδα λειτουργίας ερευνών και ανάπτυξης
- Έξοδα διάθεσης
- Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων
- Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα

Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων είναι εκείνα που δεν συνυπολογίζονται στο έσοδο που συσχετίζονται με το κόστος πωλημένων προκειμένου να προσδιορίσουμε τα μικτά κέρδη ή μικτές ζημιές. Όλα τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων, έσοδα είναι οργανικά έσοδα που παρακολουθούνται στην ομάδα 7. Προκύπτουν από τους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής και είναι:

74 “Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων”

75 “Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών”

78.05 “Χρησιμοποιημένες προβλέψεις εκμετάλλευσης”

76.00 “Έσοδα συμμετοχών”

76.01 “Έσοδα χρεογράφων”

76.04 “Κέρδη από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων”

76.02 “Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων”

76.03 “Λοιποί πιστωτικοί τόκοι”

76.98 “Λοιπά έσοδα κεφαλαίων”

Πρωτοβάθμιος Λογαριασμός 80. “Γενική Εκμετάλλευση”

Δευτεροβάθμιοι του λογαριασμού 80:

80.00 Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης.

80.01 Μικτά Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης.

80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά μικτών αποτελεσμάτων.

80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά μικτών αποτελεσμάτων.

Διαγραμματική παρουσίαση της λειτουργίας των δευτεροβάθμιων και κατά συνέπεια και του πρωτοβάθμιου.

80.00 Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης

Αρχικά αποθέματα	Αποθέματα τέλους χρήσης
Αγορές	Πωλήσεις
Οργανικά έξοδα	Λοιπά οργανικά έσοδα

Ας υποθέσουμε ότι Π>Χ δηλαδή υπόλοιπο πιστωτικό (κέρδος εκμ/σης)

80.01 Μικτά Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης

80.00 Αποτέλεσμα εκμ/σης (ζημιά) 80.03 Μεταφορά εσόδων μη προσδιοριστικών των μικτών αποτελεσμάτων	80.00 Αποτέλεσμα εκμ/σης (κέρδος) 80.02 Μεταφορά εξόδων μη προσδιοριστικών των μικτών αποτελεσμάτων
---	--

80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικών των μικτών αποτελεσμάτων

Με φύλλο μερισμού: -Έξοδα διοίκησης -Έξοδα διάθεσης -Έξοδα ερευνών ανάπτυξης -Έξοδα συμμετοχών χρεογράφων -Χρεωστικοί τόκοι και συναφή	
---	--

80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικών των μικτών αποτελεσμάτων

	-Παρεπόμενα έσοδα -Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα -Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων
--	---

Λογαριασμός 81 “Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα”

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. ανόργανα έσοδα είναι εκείνα που προέρχονται από τυχαίες και συμπτωματικές πράξεις, συναλλαγές της επιχείρησης. Για να χαρακτηριστεί ένα ποσό σαν έκτακτο θα πρέπει η συναλλαγή που έγινε να είναι ασυνήθιστη για τις εργασίες της επιχείρησης. Επίσης η συγκεκριμένη συναλλαγή από την οποία προέκυψε το έκτακτο έξοδο θα πρέπει να αναμένεται ότι θα επαναληφθεί στο προβλεπόμενο μέλλον. Έτσι με βάση τα παραπάνω, έκτακτα έξοδα είναι π.χ το κάθε είδους πρόστιμα, οι τόκοι υπερημερίας, η πληρωμή ημερών απεργίας στο προσωπικό, οι δωρεές και εισφορές για κοινωφελείς σκοπούς κ.λ.π.

Έκτακτα έσοδα είναι π.χ έσοδα από λαχνούς και λαχεία.

Κέρδη από συνάλλαγμα ή από μετατροπή ξένου συναλλάγματος σε εγχώριο νόμισμα, τα κέρδη από πώληση αποσβεσμένων παγίων κλπ.

2.2.6 Λογαριασμός 86 “Αποτελέσματα Χρήσης”

Καταρτίζεται μόνο στο τέλος της χρήσης και χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των συνολικών καθαρών αποτελεσμάτων της χρήσης. Ο λογαριασμός “Αποτελέσματα χρήσης” είναι μια δυναμική οικονομική κατάσταση (πίνακας) γιατί εκφράζει τη ροή των εσόδων και εξόδων της χρήσης αντίθετα με τον ισολογισμό που είναι μια στατική οικονομική κατάσταση (πίνακας), μια φωτογράφιση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης σε δεδομένη στιγμή.

Στη χρέωση του λογαριασμού “86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ” καταχωρούνται:

- Οι τυχόν μικτές ζημιές εκμετάλλευσης της χρήσης με πίστωση του λογαριασμού 80.01 που κλείνει.
- Τα έξοδα λειτουργιών διοίκησης, διάθεσης, ερευνών ανάπτυξης με πίστωση αντίστοιχα των λογαριασμών 80.02.00 και 80.02.01 που κλείνουν.
- Τα έξοδα και οι ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων.
- Οι χρεωστικοί τόκοι και τα συναφή έξοδα.
- Τα έξοδα και ανόργανα έξοδα.
- Οι έκτακτες ζημιές.
- Τα έξοδα προηγούμενων χρήσεων.
- Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους.
- Οι μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος απόσβεσης παγίων.

Στην πίστωση του λογαριασμού “86.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ” καταχωρούνται:

- Τα μικτά κέρδη εκμετάλλευσης που προέρχονται από τον λογαριασμό 80.01.
- Τα διάφορα άλλα έσοδα της εκμετάλλευσης.
- Τα έσοδα από συμμετοχές και χρεόγραφα.
- Οι πιστωτικοί τόκοι και τα συναφή έσοδα.
- Τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα.
- Τα έκτακτα κέρδη.
- Τα έσοδα προηγούμενων χρήσεων.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού 86 “ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ” εάν είναι πιστωτικό είναι κέρδος και θα μεταφερθεί στην πίστωση του λογαριασμού 88 “ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ”.

Εάν το υπόλοιπο είναι χρεωστικό είναι ζημιά και μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 88 και ειδικότερα στη χρέωση του 88.01 “ΖΗΜΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ”.

Διαγραμματικά λογαριασμός 86 και οι αντίστοιχοι δευτεροβάθμιοι 86.00,86.01 και 86.02 λειτουργούν ως ακολούθως.

86 Αποτελέσματα Χρήσης

86.00 Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης

- Μικτή ζημιά εκμετάλλευσης - Έξοδα διοίκησης - Έξοδα διάθεσης - Έξοδα ερευνών-ανάπτυξης	- Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης - Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης
---	--

86.01 Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

- Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα - Έξοδα και ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων	- Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έξοδα - Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων
---	--

86.02 Έκτακτα και Ανόργανα Αποτελέσματα

<ul style="list-style-type: none"> - Έκτακτα & ανόργανα αποτελέσματα - Έκτακτες ζημιές - Έξοδα προηγούμενων χρήσεων - Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Έκτακτα και ανόργανα έσοδα - Έκτακτα κέρδη - Έσοδα προηγούμενων χρήσεων
--	---

86.99 Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσης

<ul style="list-style-type: none"> - Χρηματοοικονομικά αποτ/τα - Έκτακτα και ανόργανα αποτ/τα (Εάν έχουν χρεωστικό υπόλοιπο) 	<ul style="list-style-type: none"> - Αποτελέσματα εκμετάλλευσης (Εάν έχει πιστωτικό υπόλοιπο)
---	---

2.3 Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως

Περιεχόμενο και σπουδαιότητα του λογαριασμού “αποτελέσματα χρήσεως”

Το συνολικό αποτέλεσμα μιας περιόδου είναι η διαφορά στην καθαρή θέση των ισολογισμών ενάρξεως και λήξεως της περιόδου. Η ανάλυση του αποτελέσματος αυτού, σε ομαδοποιημένα περιληπτικά κονδύλια εσόδων και εξόδων, καθώς και σε οργανικά και έκτακτα κέρδη και ζημίες γίνεται στον καλούμενο “λογαριασμό αποτελέσματα χρήσεως”.

Τα αποτελέσματα της χρήσεως προκύπτουν:

- από τα αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως,
- από τα λειτουργικά έξοδα που δεν είναι προσδιοριστικά του μικτού αποτελέσματος,
- από τα έσοδα και έξοδα προηγούμενων χρήσεων, που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση,
- από τις ζημίες που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση, αλλά που προέρχονται από δραστηριότητες προηγούμενων χρήσεων, εφόσον δεν καλύπτονται από προβλέψεις,
- από έκτακτα κέρδη και ζημίες,
- από προβλέψεις για ζημίες ή έξοδα εξαιρετικού χαρακτήρα.

Σημειώνουμε ακόμη ότι ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως”, σε συνδυασμό και με τον “πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων”, εκφράζει τις μεταβολές που επήλθαν στα “αδιανέμητα κέρδη” μεταξύ δύο διαδοχικών ισολογισμών, είναι, δηλαδή, ο συνδετικός κρίκος δύο διαδοχικών ισολογισμών.

Επισημαίνεται ότι ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως” είναι μια δυναμική οικονομική κατάσταση, γιατί εκφράζει τη ροή των εσόδων και εξόδων της χρήσεως, αντίθετα με τον ισολογισμό που είναι μια στατική οικονομική κατάσταση, ένα φωτογραφικό στιγμιότυπο της επιχειρήσεως, γιατί εμφανίζει την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως σε μια δεδομένη στιγμή.

Πρέπει πάντως να τονιστεί ότι ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως” εκφράζει το αποτέλεσμα της χρήσεως, όπως και ο ισολογισμός την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως, με βάση τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές στα πλαίσια της λογιστικής του ιστορικού κόστους.

Μέχρι πριν από ολίγες δεκαετίες ο ισολογισμός εθεωρείτο από τον κόσμο των επιχειρήσεων ως η κύρια οικονομική κατάσταση, επειδή τα περιουσιακά ενεργητικά στοιχεία και οι υποχρεώσεις νομίζονταν ως οι πιο σημαντικοί δείκτες της δυναμικότητας της επιχειρήσεως. Έκτοτε δόθηκε βαθμιαία έμφαση στην ικανότητα της επιχειρήσεως να πραγματοποιεί κέρδη και μετρητά και, συνεπώς, η “Κατάσταση Αποτελεσμάτων” άρχισε να θεωρείται σπουδαιότερης σημασίας έναντι του ισολογισμού).

Πράγματι, τα συνοψισμένα και ταξινομημένα πληροφοριακά στοιχεία που αναγράφονται στο λογαριασμό “αποτελέσματα χρήσεως” είναι χρήσιμα για την εκτίμηση:

- Της επιτυχίας της διοικήσεως της επιχειρήσεως στη συγκεκριμένη χρήση. Το αποτέλεσμα είναι ο πιο σημαντικός δείκτης της επιτυχίας της διοικήσεως.
- Της αξίας της επιχειρήσεως, γιατί από την ανάλυση των κερδών που πραγματοποιεί η επιχείρηση σε οργανικά - τακτικά και ανόργανα - έκτακτα είναι δυνατό να εκτιμηθούν τα μελλοντικά λειτουργικά κέρδη της επιχειρήσεως και συνεπώς, η αξία της.
- Της δυνατότητας επιστροφής στους μετόχους του κεφαλαίου που επένδυσαν στην επιχείρηση.
- Της εκτάσεως που τα κεφάλαια της επιχειρήσεως απασχολούνται στις λειτουργικές ανάγκες αυτής.

Βασικές παραδοχές και αρχές που διέπουν τα αποτελέσματα χρήσεως.

Αφού τα έσοδα και τα έξοδα είναι τα μεγέθη που διαμορφώνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως, πρέπει να αναφερθούμε λίγο στις λογιστικές αρχές και παραδοχές που διέπουν τα δύο αυτά μεγέθη.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται ότι ανήκουν στη χρήση που: οι πωλήσεις πραγματοποιούνται (τα προϊόντα παραδίδονται), οι υπηρεσίες προσφέρονται, ο τόκος καθίσταται δουλευμένος. Πρόκειται για την παραδοχή πραγματοποίησης των εσόδων.

Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την απόκτηση των εσόδων, που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα μιας χρήσεως, πρέπει να βαρύνουν τα αποτελέσματα της ίδιας χρήσεως. Πρόκειται περί της αρχής του συσχετισμού εσόδων-εξόδων.

Τα έσοδα και τα έξοδα που καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως πρέπει να αφορούν την αυτήν επιχειρηματική οντότητα, την οποία αφορούν οι παρουσιαζόμενες οικονομικές καταστάσεις, ανεξάρτητα από τα έσοδα και έξοδα των φορέων, της διοικήσεως και του προσωπικού της επιχειρήσεως. Πρόκειται για την παραδοχή της επιχειρηματικής οντότητας.

Στα αποτελέσματα της επιχειρήσεως περιλαμβάνονται μόνο τα έσοδα και έξοδα που μπορούν να εμφανιστούν σε χρηματικές μονάδες, οι οποίες δεν πρέπει να προσαρμόζονται στις μεταβολές της γενικής αγοραστικής δυναμειως του χρήματος. Πρόκειται για την παραδοχή της νομισματικής μονάδας μετρήσεως.

Τα έξοδα που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσεως είναι εκείνα που πραγματοποιήθηκαν και αναλώθηκαν για την απόκτηση των εσόδων και μετριοούνται με βάση το ιστορικό κόστος κτήσεως. Πρόκειται για τη βασική λογιστική αρχή του ιστορικού κόστους.

Τα έξοδα που προέρχονται από κατανομές δαπανών (έξοδα αποσβέσεων παγίων, αναλωθέντα ασφάλιστρα, κ.λ.π.) ή έξοδα που πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν πληρώθηκαν (γεννημένες υποχρεώσεις) καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως, επειδή η επιχείρηση πρόκειται να συνεχίσει τη δραστηριότητα της. Πρόκειται για την παραδοχή της συνεχισεως της επιχειρήσεως (going concern).

Ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως” καταρτίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα που είναι συνήθως το ημερολογιακό έτος, αλλά όχι σπάνια και το φυσικό έτος. Πρόκειται για την παραδοχή της περιοδικότητας.

Δομή του λογαριασμού “αποτελέσματα χρήσεως”

Δομή του λογαριασμού “αποτελέσματα χρήσεως” Κατά την αλλοδαπή πράξη.

Το AICPA δεν έχει καθιερώσει ένα ειδικό τύπο καταστάσεως αποτελεσμάτων, γιατί η κατάσταση αυτή πρέπει να έχει ελαστικότητα, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της μεγάλης ποικιλίας των επιχειρήσεων. Η ελαστικότητα της καταστάσεως αυτής κρίνεται πιο σημαντική απ' ό,τι η τυποποίηση της. Η πράξη έχει επιβάλει, ωστόσο, δύο διαφορετικούς τύπους καταστάσεως αποτελεσμάτων: τη μονοδιάστατη κατάσταση αποτελεσμάτων και την πολυδιάστατη κατάσταση αποτελεσμάτων, για τις οποίες σημειώνουμε συνοπτικά τα εξής:

(α) Μονοδιάστατη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως (Single – Step Income Statement)

Στη Μονοδιάστατη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως τα κονδύλια διαχωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: το έσοδα, τα έξοδα και το έκτακτα κονδύλια. Λέγεται μονοδιάστατη κατάσταση γιατί υπάρχει μόνο μια υποδιάκριση των αποτελεσμάτων, εμφανίζει, δηλαδή, τα κέρδη πριν από τα έκτακτα κονδύλια. Σε πολλές περιπτώσεις τα έξοδα αναγράφονται κατά είδος (μισθοί, αποσβέσεις, εμπορεύματα, κ.λπ), αντί, όπως γίνεται στο παρακάτω παράδειγμα, της συνηθισμένης λειτουργικής ταξινόμησεως τους.

Η μονοδιάστατη κατάσταση έχει το πρακτικό πλεονέκτημα ότι είναι απλή και εύκολα κατανοητή, γιατί, σε σύγκριση με την πολυδιάστατη κατάσταση, αποφεύγει υποκατηγορίες και τίτλους που δεν είναι απόλυτα ξεκαθαρισμένη έννοια.

Ο πιο συνηθισμένος τύπος μονοδιάστατης καταστάσεως αποτελεσμάτων είναι ακολούθως.

Έσοδα:		
Πωλήσεις (Μείον επιστροφές, εκπτώσεις, Φ.Π.Α)		900.000,00
Ενοίκια		10.000,00
Τόκοι πιστωτικοί		20.000,00
Μερίσματα		40.000,00
Κέρδη από πώληση λειτουργικών στοιχείων		<u>30.000,00</u>
Σύνολο εσόδων		1.000.000,00
Έξοδα:		
Κόστος πωληθέντων	300.000,00	
Διαθέσεως	130.000,00	
Διοικήσεως	70.000,00	
Τόκοι χρεωστικοί	170.000,00	
Ζημιές από πώληση χρεογράφων	<u>30.000,00</u>	<u>700.000,00</u>
Κέρδος πριν από τα ασυνήθη κονδύλια*		300.000,00
Έκτακτα κονδύλια		
Ζημιές από σεισμό		<u>10.000,00</u>
Κέρδη πριν από το φόρο εισοδήματος		<u>290.000,00</u>
μείον: Φόρος εισοδήματος		<u>90.000,00</u>
Καθαρά κέρδη χρήσεως προς διάθεση		<u>200.000,00</u>
Κέρδη ανά μετοχή (σύνολο 2.000 μετοχές)		<u>100,00</u>

* Τιτλοφορείται επίσης και “Κέρδος από συνεχιζόμενες εργασίες”

B) Πολυδιάστατη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως (Multiple-Step Income Statement)

Η δομή και η ανάλυση των εσόδων και εξόδων, καθώς και των αποτελεσμάτων (κερδών και ζημιών) στον πίνακα της μορφής αυτής είναι σχετικά λεπτομερειακή και παρέχει στο μελετητή πολλές χρήσιμες πληροφορίες για τα επιτεύγματα της επιχειρήσεως, επιτρέπει διαχρονικές συγκρίσεις των αποτελεσμάτων της επιχειρήσεως και δίνει τη δυνατότητα να προβλεφθούν τα μελλοντικά αποτελέσματα, γιατί δίνει πληροφορίες για τα οργανικά, επαναλαμβανόμενα, λειτουργικά αποτελέσματα της επιχειρήσεως

Στον πίνακα προσδιορίζονται κατά σειρά:

- Το μικτό κέρδος εκμεταλλεύσεως
- Τα κέρδη από συνήθειες (συνεχιζόμενες) εργασίες
- Τα κέρδη πριν από το φόρο εισοδήματος και τα ασυνήθη κονδύλια
- Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως προς διάθεση

Η πολυδιάστατη κατάσταση επικρίνεται από ορισμένους για έλλειψη: ελαστικότητας, αφού:

(α) υπάρχει δυσκολία στην ονοματολογία και την οριοθέτηση των υποκατηγοριών εσόδων και εξόδων,

(β) τα έσοδα και έξοδα εντάσσονται σε προκαθορισμένες κατηγορίες, και

(γ) τα έσοδα από υπηρεσίες, όταν υπάρχουν, εμφανίζονται μαζί με τα έσοδα από τις πωλήσεις και διαστρεβλώνονται έτσι τα επιμέρους σύνολα και το μικτό κέρδος.

Υπάρχουν πολλές ποικιλίες της προκείμενης καταστάσεως. Η ανομοιότητα των καταστάσεων αυτών εμφανίζει την προσπάθεια των επιχειρήσεων να προσαρμόσουν την κατάσταση στις ιδιαίτερες συνθήκες τους και τις αντιλήψεις τους γύρω από το τι πρέπει να γνωστοποιηθεί και πώς πρέπει να γνωστοποιηθεί στους χρήστες των καταστάσεων αυτών.

Ο συνηθέστερος τύπος πολυδιάστατης καταστάσεως αποτελεσμάτων είναι ο ακόλουθος:

Έσοδα από πωλήσεις		1.000.000,00
μείον : Επιστροφές πωλήσεων	30.000,00	
Εκπτώσεις πωλήσεων	50.000,00	
Φ.Π.Α	20.000,00	100.000,00
Καθαρές πωλήσεις		<u>900.000</u>
Κόστος πωληθέντων		
Αρχικό απόθεμα εμπορευμάτων	100.000,00	
Πλέον : αγορές εμπορευμάτων	400.000,00	
		<u>500.000,00</u>
μείον : απόθεμα εμπορευμάτων λήξεως	200.000,00	
		<u>300.000,00</u>
Κόστος πωληθέντων		
Μικτό κέρδος εκμεταλλεύσεως		600.000,00

Λειτουργικά έξοδα εκμεταλλεύσεως

Έξοδα διοικήσεως		70.000,00	
Έξοδα διαθέσεως		<u>130.000,00</u>	<u>200.000,00</u>
Κέρδος από συνήθης (συνεχιζόμενες) εργασίες			400.000,00
Άλλα έσοδα :	10.000,00		
Ενοίκια	20.000,00		
Τόκοι πιστωτικοί	40.000,00		
Μερίσματα	<u>30.000,00</u>	<u>100.000,00</u>	
Κέρδη από πώληση λειτουργικών στοιχείων			
Άλλα έξοδα :			
Τόκοι χρεωστικοί	170.000,00		
Ζημιές από πώληση χρεογράφων	<u>30.000,00</u>	<u>200.000,00</u>	<u>-100.000,00</u>
Κέρδη πριν από φόρο εισοδήματος και έκτακτα κονδύλια			300.000,00
Έκτακτα κονδύλια:			
Ζημιές από σεισμό			-10.000,00
Κέρδη πριν από φόρο εισοδήματος			290.000,00
μείον: Φόρος εισοδήματος			<u>90.000,00</u>
Καθαρά κέρδη χρήσεως προς διάθεση			<u>200.000,00</u>
Κέρδη ανά μετοχή (σύνολο 2.000 μετοχές)			<u><u>100,00</u></u>

Δομή του λογαριασμού “Αποτελέσματα χρήσεως” κατά το ν.2190/1920

Ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως”, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 42^α του ν.2190/1920, περιλαμβάνεται μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων που υποχρεούται να καταρτίζει η εταιρεία και αποτελεί μαζί με τον ισολογισμό, τον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων και το προσάρτημα ένα ενιαίο σύνολο.

Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 42δ του ν.2190/1920, [ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως” καταρτίζεται σε κάθετη διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρ.4.1.201 του άρθρου 1 του ίδιου Προεδρικού Διατάγματος, αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε επιμέρους κατηγορίας του λογαριασμού αυτού].

Ο νόμος, με την τελευταία αυτή διάταξη, καθιστά υποχρεωτική τη δομή και το περιεχόμενο του υποδείγματος της καταστάσεως λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως που περιλαμβάνεται στο Ε.Γ.Α.Σ .

Βασικές αρχές που καθιερώνεται από το νόμο για τη δομή του λογαριασμού “αποτελέσματα χρήσεως”

Οι βασικές αρχές που καθιερώνονται από το ν. 2190/1920 για τη δομή του λογαριασμού “αποτελέσματα χρήσεως” αναπτύσσονται πιο πάνω στην παρ.7.

Στις επόμενες παραγράφους σχολιάζουμε καθένα λογαριασμό που εμφανίζεται στο υπόδειγμα της καταστάσεως λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως του Ε.ΓΛ.Σ.

Ανάλυση του περιεχομένου της Καταστάσεως Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

Έννοια του κύκλου εργασιών

Σύμφωνα με τη διάταξη της § 15α του άρθρου 42ε του ν. 2190/1920, «το καθαρό ύψος του «κύκλου εργασιών» περιλαμβάνει τα ποσά των εσόδων που πραγματοποιούνται από την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών, μέσα στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της εταιρίας, από τα οποία έχουν αφαιρεθεί οι εκπτώσεις πωλήσεων και οι υπέρ του Δημοσίου και τρίτων εισπραττόμενοι φόροι»

Σύμφωνα με το Ε.ΓΛΣ ο κύκλος εργασιών προκύπτει από τους ακόλουθους λογαριασμούς:

- 70 “Πωλήσεις εμπορευμάτων”
- 71 “Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών»
- 72 “Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού»
- 73 “Πωλήσεις υπηρεσιών (έσοδα από παροχή υπηρεσιών)”.
Τους παραπάνω λογαριασμούς σχολιάζουμε στα επόμενα.

Λογαριασμός 70 “Πωλήσεις εμπορευμάτων”

Αναλύεται ως εξής:

- 70 Πωλήσεις εμπορευμάτων
- 70.00 Πωλήσεις εσωτερικού
- 70.01 Πωλήσεις εξωτερικού
- 70.94.....
- 70.95 Επιστροφές πωλήσεων
- 70.96 Διάμεσος λογαριασμός πωλήσεων
- 70.97 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων
- 70.98 Εκπτώσεις πωλήσεων
- 70.99 Προϋπολογισμένες πωλήσεις εμπορευμάτων

Με το σχολιαζόμενο λογαριασμό παρακολουθούνται οι πωλήσεις των εμπορευμάτων της εταιρίας. Ο λογαριασμός αυτός λειτουργεί ως εξής:

(α) Το αντίτιμο της πωλήσεως είναι έσοδο από τη στιγμή εκείνη που η πώληση θεωρείται πραγματοποιημένη. Η πώληση θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε αότου το εμπόρευμα εξάγεται από την αποθήκη και παραδίδεται στον αγοραστή ή ταξιδεύει για λογαριασμό του ή, κατά περίπτωση, αότου η υπηρεσία παρέχεται στον πελάτη. Το αντίτιμο από πωλήσεις που έχουν συνομολογηθεί χωρίς να θεωρούνται πραγματοποιημένες, σύμφωνα με τα παραπάνω, δε θεωρείται έσοδο. Το αντίτιμο από πωλήσεις που πραγματοποιούνται με τη συμφωνία το εμπόρευμα να παραμείνει στην αποθήκη του πωλητή προς φύλαξη για λογαριασμό του αγοραστή είναι έσοδο.

(β) Η αξία των επιστροφών πωλήσεων καταχωρείται στη χρέωση των οικείων λογαριασμών πωλήσεων. Αν η εταιρία επιθυμεί να παρακολουθεί ιδιαίτερα την αξία των επιστροφών, έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί το δευτεροβάθμιο λογαριασμό 70.95 «επιστροφές πωλήσεων» ή τριτοβάθμιους λογαριασμούς, τους οποίους αναπτύσσει σύμφωνα με τις ανάγκες της κάτω από κάθε δευτεροβάθμιο με τον οποίο παρακολουθούνται οι πωλήσεις κάθε κατηγορίας εμπορευμάτων. Σε περίπτωση χρησιμοποίησεως του λογαριασμού 70.95, η ανάπτυξη του σε τριτοβάθμιους λογαριασμούς γίνεται κατά τρόπο που να προκύπτουν οι επιστροφές πωλήσεων για κάθε κατηγορία εμπορευμάτων.

(γ) Στο δευτεροβάθμιο λογαριασμό 70.97 “μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων”, ο οποίος έχει θέση αντίθετου λογαριασμού των λοιπών υπολογαριασμών του 70, στο τέλος κάθε χρήσεως ή, κατά περίπτωση, και κατά τη διάρκεια της χρήσεως, όταν γίνεται ανάλογος διαχωρισμός μη δουλευμένων τόκων, καταχωρούνται οι μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων που είναι ενσωματωμένοι στις πωλήσεις των υπολογαριασμών του 70, με πίστωση του λογαριασμού “γραμμάτια εισπρακτέα /μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων” ή, κατά περίπτωση, του “γραμμάτια εισπρακτέα /μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε Ξ.Ν”.

Σχετικά με τον εκτοκισμό των άληκτων γραμματίων εισπρακτέων και με την κατανομή των μη δουλευμένων τόκων στις επιμέρους κατηγορίες εσόδων των λογαριασμών 70, 71, 72 και 73.

(δ) Οι εκπτώσεις πωλήσεων είναι μειώσεις της τιμής πωλήσεως, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στα τιμολόγια πωλήσεως εμπορευμάτων για τα οποία χορηγείται η έκπτωση. Ανάλογα με την αιτία για την οποία χορηγούνται, οι εκπτώσεις διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Εκπτώσεις για διαφορές στην ποιότητα των πωλημένων εμπορευμάτων σε σύγκριση με τη συμφωνημένη.
- Εκπτώσεις τζίρου, οι οποίες χορηγούνται στο τέλος της συμφωνημένης περιόδου, επειδή έχει υπερκαλυφτεί το όριο ή τα όρια των πωλήσεων που καθορίζονται ως στόχοι.
- Εκπτώσεις που αντικαθιστούν τις ποινικές ρήτρες, όταν παρατηρούνται καθυστερήσεις παραδόσεων ή δεν τηρούνται άλλοι όροι της συμφωνίας.
- Ταμιακές εκπτώσεις ή εκπτώσεις προεξοφλητικού διακανονισμού, οι οποίες χορηγούνται σε περιπτώσεις πωλήσεων «τοις μετρητοίς».

Οι εκπτώσεις πωλήσεων, σαν μειωτικό στοιχείο εσόδων, καταχωρούνται στη χρέωση των αντίστοιχων λογαριασμών των πωλήσεων. Αν τούτο δεν είναι εφικτό ή αν η εταιρία επιθυμεί να παρακολουθεί τις εκπτώσεις χωριστά, έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το δευτεροβάθμιο λογαριασμό 70.98 “εκπτώσεις πωλήσεων” ή τριτοβάθμιους λογαριασμούς, τους οποίους αναπτύσσει σύμφωνα με τις ανάγκες της κάτω από κάθε δευτεροβάθμιο με τον οποίο παρακολουθούνται οι πωλήσεις κάθε κατηγορίας εμπορευμάτων. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης του λογαριασμού 70.98, η ανάπτυξη του σε τριτοβάθμιους λογαριασμούς γίνεται κατά τρόπο που να προκύπτουν οι εκπτώσεις πωλήσεων για κάθε κατηγορία εμπορευμάτων, έτσι ώστε οι εκπτώσεις αυτές να επιβαρύνουν τα μικτά αποτελέσματα της αντίστοιχης κατηγορίας. Αν η διάκριση των εκπτώσεων κατά κατηγορίες εμπορευμάτων είναι αδύνατη, οι εκπτώσεις αυτές επιβαρύνουν τα συνολικά μικτά αποτελέσματα εμπορευμάτων (λογ. 70)

(ε) Με την αξία των πραγματοποιούμενων πωλήσεων, που προκύπτει από τα τιμολόγια ή δελτία λιανικής πωλήσεως (Δ.Λ.Π.) που εκδίδονται, πιστώνονται οι οικείοι υπολογαριασμοί πωλήσεων του 70, με χρέωση των λογαριασμών πελατών (λογ. 30) ή των λογαριασμών χρηματικών διαθεσίμων (λογ. 38).

(στ) Ο λογαριασμός του πελάτη ή των χρηματικών διαθεσίμων χρεώνεται με το συνολικό ποσό του παραστατικού (τιμολογίου ή Δ.Λ.Π.), δηλαδή με την αξία των πωλημένων εμπορευμάτων, μειωμένη κατά την έκπτωση που αναγράφεται στο παραστατικό και αυξημένη κατά το φόρο προστιθέμενης αξίας ή άλλο φόρο καταναλώσεως (όταν επιβάλλεται τέτοιος φόρος) και τα έξοδα αποστολής, όταν τα τελευταία βαρύνουν τον πελάτη και αναγράφονται στο παραστατικό.

(ζ) Στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών πωλήσεων του 70 καταχωρείται η τιμολογιακή αξία των πωλημένων, μειωμένη κατά την έκπτωση που αναγράφεται στο παραστατικό, χωρίς τον τυχόν Φ.Π.Α., που καταχωρείται στην πίστωση του λογαριασμού 54.00 “φόρος προστιθέμενης αξίας”, χωρίς οποιοδήποτε φόρο, τέλος ή εισφορά που εισπράττονται από την εταιρία για λογαριασμό του Δημοσίου ή τρίτου και που καταχωρούνται στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 54 “υποχρεώσεις από φόρους – τέλη” και χωρίς τα τυχόν τιμολογημένα έξοδα αποστολής, που καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 75.10 “εισπραττόμενα έξοδα αποστολής αγαθών”.

(η) Για πωλήσεις εμπορευμάτων στο εξωτερικό, η σχετική εγγραφή χρεώσεως του λογαριασμού του πελάτη και πιστώσεως των λογαριασμών των πωλήσεων γίνεται την ημέρα κατά την οποία τα πωλημένα εξάγονται από την αποθήκη και εκδίδεται το παραστατικό πωλήσεως. Η αξία των πωλημένων, προκειμένου να γίνει η σχετική εγγραφή, υπολογίζεται σε δραχμές με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος (τιμή αγοράς της Διατραπεζικής Αγοράς Συναλλάγματος) της ημέρας εκδόσεως του παραστατικού και εξαγωγής των πωλημένων από την αποθήκη.

Σε περιπτώσεις που προηγείται η εξαγωγή και επακολουθεί η έκδοση του παραστατικού, η αξία των πωλημένων υπολογίζεται με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος της ημερομηνίας εκδόσεως του παραστατικού.

Τυχόν διαφορά ανάμεσα στην αξία των πωλημένων, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με τον παραπάνω τρόπο, και στην αξία που προκύπτει με βάση την τιμή συναλλάγματος της ημέρας διακανονισμού της αξίας, δηλαδή της ημέρας που εκδίδεται η εκκαθάριση της Τράπεζας η οποία μεσολαβεί στην Ελλάδα, αποτελεί ανόργανο έξοδο ή έσοδο και φέρεται αντίστοιχα στη χρέωση του λογαριασμού “έκτακτα και ανόργανα έξοδα” ή στην πίστωση του λογαριασμού “έκτακτα και ανόργανα έσοδα”.

Σε περιπτώσεις που η εταιρία, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, έχει πραγματοποιήσει την εξαγωγή των πωλημένων εμπορευμάτων από τις αποθήκες της και τα έχει παραδώσει στον αγοραστή ή τα έχει φορτώσει και ταξιδεύουν για λογαριασμό του, χωρίς, για διάφορους λόγους, να έχει εκδώσει παραστατικό, χρεώνεται ο μεταβατικός λογαριασμός 36.01 “έσοδα χρήσεως εισπρακτέα”, με πίστωση των οικείων υπολογαριασμών πωλήσεων του 70. Κατά τη χρήση που ακολουθεί, όταν εκδίδεται το παραστατικό πωλήσεως, χρεώνεται ο λογαριασμός του πελάτη, με πίστωση του λογαριασμού «μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού /έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» (36.01).

(ι) Σε περιπτώσεις που εκδίδονται παραστατικά πωλήσεως πριν από την εξαγωγή των πωλημένων εμπορευμάτων από την αποθήκη και την παράδοση τους στον αγοραστή, η αξία των παραστατικών αυτών δεν καταχωρείται στους οικείους υπολογαριασμούς πωλήσεων του 70. Τα παραστατικά αυτά ακυρώνονται στο τέλος της χρήσεως, αν μέχρι την ημέρα λήξεως της τα εμπορεύματα δεν παραδοθούν στον αγοραστή ή δεν φορτωθούν για λογαριασμό του.

Λογαριασμός 71 “Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών”.

Αναλύεται ως εξής:

71 Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών

71.00 Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών εσωτερικού

71.01 Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών εξωτερικού

71.94.....

71.95 Επιστροφές πωλήσεων

71.96 Διάμεσος λογαριασμός πωλήσεων

71.97 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων

71.98 Εκπτώσεις πωλήσεων

71.99 Προϋπολογισμένες πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών

Με τον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούνται οι πωλήσεις των έτοιμων και ημιτελών προϊόντων της εταιρίας. Ο λογαριασμός λειτουργεί όπως ο αμέσως προηγούμενος λογαριασμός.

Λογαριασμός 72 “πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού”

Με το λογαριασμό αυτόν παρακολουθούνται τα έσοδα της εταιρίας από τις πωλήσεις:

(α) των υποπροϊόντων και υπολειμμάτων,

(β) των πρώτων και βοηθητικών υλών - υλικών συσκευασίας,

(γ) των αναλώσιμων υλικών,

- (δ) των ανταλλακτικών πάγιων στοιχείων,
- (ε) των ειδών συσκευασίας και
- (στ) του άχρηστου, υλικού.

Ο λογαριασμός λειτουργεί όπως ο παραπάνω λογαριασμός 70 “πωλήσεις εμπορευμάτων”

Λογαριασμός 73 “Πωλήσεις υπηρεσιών (έσοδα από παροχή υπηρεσιών)”

Με το λογαριασμό αυτόν παρακολουθούνται τα έσοδα της εταιρίας από την πώληση υπηρεσιών σε τρίτους, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές υπάγονται στις κύριες δραστηριότητες της.

Σε περίπτωση που οι πωλούμενες υπηρεσίες δεν υπάγονται στις κύριες δραστηριότητες της εταιρίας, τα έσοδα από τις πωλήσεις αυτές, καταχωρούνται στο λογαριασμό 75 «έσοδα παρεπόμενων ασχολιών» και εμφανίζονται στην “κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως” με τον τίτλο “άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως”.

Κόστος πωλήσεων

Σύμφωνα με το Ε.ΓΛΣ, το κόστος πωλήσεων προσδιορίζεται ως εξής(*):

1)Αποθέματα ενάρξεως χρήσης

- 20.Εμπορεύματα
- 21.Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή
- 22.Παραγωγή σε εξέλιξη (προϊόντα υπό κατεργασία)
- 24.Πρώτες ύλες και βοηθητικές ύλες – υλικά συσκευασίας
- 25.Αναλώσιμα υλικά
- 26.Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων
- 28.Είδη συσκευασίας

2)Αγορές χρήσης

- 20.Εμπορεύματα
- 24.Πρώτες ύλες και βοηθητικές ύλες- υλικά συσκευασίας
- 25.Αναλώσιμα υλικά
- 26.Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων
- 28.Είδη συσκευασίας

(*). Όπως είναι γνωστό, το κόστος πωλήσεων προσδιορίζεται με την εξίσωση:

Κόστος πωληθέντων εμπορευμάτων= Κόστος αποθεμάτων ενάρξεως+ Κόστος αγορών εμπορευμάτων – Κόστος αποθεμάτων λήξεως

Η εξίσωση αυτή, προκειμένου για βιομηχανικές επιχειρήσεις, γίνεται :

Κόστος πωληθέντων προϊόντων = Κόστος αποθεμάτων ενάρξεως έτοιμων προϊόντων + Κόστος παραχθέντων προϊόντων – Κόστος αποθεμάτων λήξεως έτοιμων προϊόντων

Εξάλλου, το κόστος των παραχθέντων προϊόντων εξευρίσκεται ως εξής:

Κόστος παραχθέντων προϊόντων = Κόστος αναλωθέντων υλικών + Κόστος άμεσης εργασίας + Γενικά βιομηχανικά έξοδα + Κόστος προϊόντων σε κατεργασία ενάρξεως – Κόστος προϊόντων σε κατεργασία λήξεως.

3. ΜΕΙΟΝ: Αποθέματα τέλους χρήσης

- 20.Εμπορεύματα
- 21.Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή
- 22.Παραγωγή σε εξέλιξη (προϊόντα υπό κατεργασία)
- 24.Πρώτες ύλες και βοηθητικές ύλες – υλικά συσκευασίας
- 25.Αναλώσιμα υλικά
- 26.Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων
- 28.Είδη συσκευασίας

Αγορές και διαφορά (+/-) αποθεμάτων

4.Οργανικά έξοδα

- 60.Αμοιβές και έξοδα προσωπικού
  - 61.Αμοιβές και έξοδα τρίτων
  - 62.Παροχές τρίτων
  - 63.Φόροι- Τέλη (πλην των μη ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος φόρων)
  - 64.Διάφορα έξοδα
    - 64.00 Έξοδα μεταφορών
    - 64.01 Έξοδα ταξιδιών
    - 64.02 Έξοδα προβολής και διαφημίσεως
    - 64.03 Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων
    - 64.04 Ειδικά έξοδα προωθήσεως εξαγωγών
    - 64.05 Συνδρομές – Εισφορές
    - 64.06 Δωρεές- Επιχορηγήσεις
    - 64.07 Έντυπα και γραφική ύλη
    - 64.08 Υλικά άμεσης αναλώσεως
    - 64.09 Έξοδα δημοσιεύσεων
    - 64.10 Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων
    - 64.11 Διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων
    - 64.12 Ζημιές από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων
    - 64.98 Διάφορα
  - 65. Τόκοι και συναφή έξοδα
  - 66. Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος
  - 68.Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως
- Συνολικό κόστος xxx

ΜΕΙΟΝ:

- 78.00 Ιδιοπαραγωγή και βελτιώσεις παγίων
- Συνολικό κόστος εσόδων xxx

ΜΕΙΟΝ:

Μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα:

- 92.01 Έξοδα διοικητικής λειτουργίας
- 92.02 Έξοδα λειτουργίας ερευνών και αναπτύξεως
- 92.03 Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως

- 64.10 Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων
 64.11 Διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων
 65 Τόκοι και συναφή έξοδα

Προβολή σε πίνακα οι εγγραφές ευρέσεως αποτελέσματος χρήσεως:

Πωλήσεις Κόστος Πωληθέντων	1	Μεταφορά του κόστους των πωληθέντων στις πωλήσεις για να σχηματισθεί το μικτό κέρδος. Έτσι μηδενίζεται ο λογ.ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ
Πωλήσεις Μικτό Κέρδος	2	Μεταφορά του σχηματισμένου μικτού κέρδους στο δικό του λογαριασμό. Έτσι μηδενίζεται ο λογ.ΠΩΛΗΣΕΙΣ
Αποτελέσματα Εκμ/σεως Δαπάνη Εκ/σεως α Δαπάνη Εκ/σεως β Δαπάνη Εκ/σεως γ Δαπάνη Εκ/σεως ω	3	Μεταφορά όλων των δαπανών που έγιναν θελημένα ή υποχρεωτικά χάρη του αντικείμενου της επιχειρήσεως. Έτσι κλείνουν οι λογ.ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΚ/ΣΕΩΣ.
Μικτό Κέρδος Αποτελέσματα Εκμ/σεως	4	Μεταφορά του μικτού κέρδους για να συγκριθεί με τις δαπάνες και να προκύψει το αποτέλεσμα από την Εκμετάλλευση. Έτσι κλείνει ο λογ. ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ
Αποτελέσματα Εκμ/σεως Κέρδος Εκμεταλλεύσεως	5	Μεταφορά του σχηματισμένου αποτελέσματος για να ενωθεί στη συνέχεια με τα τυχόν άλλα αποτελέσματα. Έτσι κλείνει ο λογ.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΕΩΣ
Αποτελέσματα Χρήσεως Εξωλειτουργικά Έξοδα	6	Μεταφορά των εξόδων που έγιναν έξω από το αντικείμενο για να σχηματισθεί το τελικό-συνολικό αποτέλεσμα. Έτσι κλείνει ο λογ. Εξωλειτουργικά Έξοδα
Κέρδος Εκμεταλλεύσεως Εξωλειτουργικά Έσοδα Αποτελέσματα Χρήσεως	7	Μεταφορά του Κέρδους Εκ/σεως και κάθε άλλου εσόδου για να σχηματισθεί το τελικό αποτέλεσμα. Έτσι κλείνουν οι λογ οι δύο αυτοί λογαριασμοί.
Αποτελέσματα Χρήσεως Κέρδη χρήσεως	8	Σχηματισμός του τελικού ποσού που κέρδισε η επιχείρηση και θα το πάρει ο επιχειρηματίας. Έτσι κλείνουν τα ΑΠΟΤ/ΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.
Κέρδος Χρήσεως Κεφάλαιο	9	Ένωση του κέρδους με το παλαιό (αρχικό) κεφάλαιο και σχηματισμός του νέου ποσού που δικαιούται ο Επιχειρηματίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Σύνταξη Οριστικού Ισοζυγίου

Το οριστικό ισοζύγιο είναι ανακεφαλαιωτικό Ισοζύγιο. Συντάσσεται στο τέλος της χρήσης, περιέχει μόνο λογαριασμούς Ισολογισμού καθότι οι λογαριασμοί Εσόδων και εξόδων έχουν μεταφερθεί στο λογαριασμό Γενική Εκμετάλλευση και Αποτελέσματα Χρήσης. Ως προς τα υπόλοιπα του είναι ο Ισολογισμός τέλους χρήσης.

Όμως δεν έχουμε αναφερθεί καθόλου στην έννοια του Ισοζυγίου.

Ισοζύγιο είναι η παράθεση όλων των λογαριασμών του καθολικού της επιχείρησης με τα υπόλοιπα τους (χρεωστικά ή πιστωτικά). Το Ισοζύγιο αντικατοπτρίζει τα υπόλοιπα των λογαριασμών σε μια δεδομένη στιγμή χρόνου και επιβεβαιώνει την ορθότητα του μηχανιστικού μέρους της λογιστικής, αφού, εξ' ορισμού, το ισοζύγιο πρέπει να ισοζυγεί, δηλαδή το σύνολο των χρεωστικών υπολοίπων πρέπει να είναι ίσο με το σύνολο των πιστωτικών υπολοίπων των λογαριασμών του καθολικού.

Αν μεταξύ των χρεώσεων και των πιστώσεων του κάθε λογαριασμού κάνουμε τις αφαιρέσεις θα βρούμε τα υπόλοιπα των λογαριασμών. Όταν σε ένα λογαριασμό το άθροισμα της χρεώσεως είναι πιο μεγάλο από το άθροισμα της πιστώσεως το υπόλοιπο λέγεται **χρεωστικό**. Τούτο συμβαίνει κατά κανόνα στα Ενεργητικά στοιχεία. Ενώ όταν το άθροισμα της πιστώσεως είναι πιο μεγάλο από το άθροισμα της χρέωσης το υπόλοιπο λέγεται **πιστωτικό** και τούτο συμβαίνει στα παθητικά. Είναι δε επίσης φυσικό τα αθροίσματα των χρεωστικών και πιστωτικών υπολοίπων να είναι επίσης ίσα αφού οι χρεώσεις και οι πιστώσεις σαν σύνολα είναι ίσα. Ο πίνακας που κατασκευάσαμε, το ισοζύγιο δηλαδή, μας δίνει τις εξής πληροφορίες:

- α) Πόση χρέωση και πόση πίστωση έχει κάθε λογαριασμός. Ανάλογα δε με τον λογαριασμό δίνεται και η κατάλληλη ερμηνεία.
- β) Πόσο υπόλοιπο έχει κάθε λογαριασμός που φανερώνει την κατάληξη του στοιχείου μετά από ένα μεγάλο πλήθος αυξομειώσεων.
- γ) Εάν το σύνολο των αθροισμάτων των χρεώσεων και πιστώσεων είναι ίδιο με το άθροισμα των χρεώσεων και πιστώσεων του ημερολογίου, τούτο φανερώνει ότι όλες οι μεταβολές γραφτήκανε **και** στο ημερολόγιο **και** στο καθολικό.

Υπάρχουν 3 βασικές κατηγορίες λαθών τις οποίες **δεν** αποκαλύπτει το ισοζύγιο:

1. Μη καταχωρηθείσες συναλλαγές. Αν μια συναλλαγή έχει αγνοηθεί παντελώς, τούτο δεν εμποδίζει το ισοζύγιο από του να ισοζυγίσει.
2. Συναλλαγές που καταχωρήθηκαν με λανθασμένο ποσό. Με την προϋπόθεση ότι η χρέωση και η πίστωση ισούνται, το ισοζύγιο θα ισοζυγήσει παρά το λάθος.
3. Συναλλαγές που καταχωρήθηκαν σε λανθασμένους λογαριασμούς. Είναι προφανές ότι αν ένα τιμολόγιο χρεωθεί στον κ. ΑΒ αντί του κ. ΓΔ, το λάθος αυτό δεν θα επηρεάσει τον ισοζυγισμό του ισοζυγίου.

3.2 Ο Ισολογισμός της Ανώνυμης Εταιρείας

3.2.1 Έννοια - Δομή- Σπουδαιότητα του Ισολογισμού

Ισολογισμός είναι η οικονομική κατάσταση που εμφανίζει σε μια δεδομένη στιγμή: (α) τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην οικονομική μονάδα (β) τις υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας προς τρίτους (ξένο κεφάλαιο) και (γ) τα ποσά που οι ιδιοκτήτες της οικονομικής μονάδας επένδυσαν σ' αυτή με μορφή εισφορών ή μη αναληφθέντων κερδών (ίδιο κεφάλαιο), και τα οποία στοιχεία και ποσά αποτιμήθηκαν, ομαδοποιήθηκαν και παρουσιάζονται στην κατάσταση αυτή σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές.

Ο ισολογισμός, λοιπόν, είναι μια στατική οικονομική κατάσταση, ένα φωτογραφικό στιγμιότυπο εκφρασμένο σε λογιστικούς όρους, που δείχνει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης σε μια δεδομένη στιγμή. Γι αυτό σωστή ονομασία της καταστάσεως αυτής είναι «κατάσταση οικονομικής θέσεως (statement of financial position). Εν τούτοις, σε διεθνή κλίμακα έχει επικρατήσει η ονομασία Ισολογισμός (balance sheet) που πηγάζει από το γεγονός ότι το ενεργητικό είναι πάντοτε ισοζυγισμένο με το παθητικό, σύμφωνα με το βάθρο της διγραφικής λογιστικής εξισώσεως:

$$\text{Ενεργητικό} = \text{Υποχρεώσεις} + \text{Καθαρή θέση}$$

Τονίζεται ιδιαίτερος ότι αναγκαία συμπλήρωση του όποιου ορισμού δίνεται για τον ισολογισμό είναι ότι εμφανίζει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης, σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές. Γιατί είναι «παγκοσμίως» γνωστό ότι ο ισολογισμός του ιστορικού κόστους, πολύ απέχει από το να εμφανίζει την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, αφού τα πάγια περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως, επί του κόστους αυτού υπολογίζονται οι αποσβέσεις, τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ κτήσεως και τρέχουσας, τα χρεόγραφα στη συνολικά χαμηλότερη αξία μεταξύ κτήσεως και τρέχουσας, η αρχή της συντηρητικότητας προνοεί για τις ενδεχόμενες ζημιές ενώ αγνοεί τα προβλεπόμενα κέρδη κ.λπ.

Λέγεται συνήθως ότι ο ισολογισμός είναι μια *περίληψη της απογραφής*. Αυτό δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια. Ο ισολογισμός στην αρχική του μορφή είναι πίνακας λογιστικής προελεύσεως, αφού θεωρητικά τα υπόλοιπα του γενικού ισοζυγίου μας δίνουν τον ισολογισμό. Αλλά τα υπόλοιπα αυτά χρειάζονται διόρθωση και γι' αυτό μεσολαβεί η απογραφή που είναι εξωλογιστικό έγγραφο. Η απογραφή ορισμένων λογαριασμών (πελατών, προμηθευτών, χρεωστών, πιστωτών κ.ά.) γίνεται από τα αναλυτικά ισοζύγια των λογαριασμών αυτών που δίνονται από τη λογιστική. Υπάρχουν όμως κι άλλοι λογαριασμοί (κυρίως αποθεμάτων) τα υπόλοιπα των οποίων διορθώνονται δια της απογραφής. Εξάλλου στον ισολογισμό αναγράφονται και ορισμένα άλλα κονδύλια (τόκοι κατασκευαστικής περιόδου, χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές δανείων για πάγια στοιχεία κ.λπ.) που δεν απογράφονται αλλά προσδιορίζονται κατόπιν διερευνήσεως των σχετικών λογαριασμών. Ο ισολογισμός λοιπόν είναι συνθετικό προϊόν της λογιστικής διαδικασίας και της απογραφής και δεν αποτελεί απλώς περίληψη της απογραφής.

Τα *χαρακτηριστικά γνωρίσματα* που πρέπει να έχει, βασικά, ο ισολογισμός είναι: α) Να προκύπτει από ειλικρινή απογραφή και αποτίμηση.

β) Η ονοματολογία των περιουσιακών στοιχείων να είναι σαφής.

γ) Τα περιουσιακά στοιχεία να κατατάσσονται κατά ομοειδείς κατηγορίες.

δ) Να μη συμψηφίζονται ανόμοια περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τους, όπως π.χ. πελάτες που έχουν δώσει προκαταβολές με προμηθευτές.

ε) Να δημοσιεύεται, εφόσον προβλέπεται από την νομοθεσία, ή να γνωστοποιείται μαζί με τις αναλύσεις των λογαριασμών της Γενικής Εκμεταλλεύσεως, των Αποτελεσμάτων Χρήσεως, και τον Πίνακα διαθέσεως κερδών, καθώς και το Προσάρτημα του ισολογισμού και τις απαραίτητες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ακόμη πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία της επιχειρήσεως και ποια χρήση αφορά, και στον ίδιο πίνακα να εικονίζεται και ο ισολογισμός της προηγούμενης χρήσεως. Το ίδιο πρέπει να γίνεται και με τις άλλες καταστάσεις.

Σπουδαιότητα του ισολογισμού ιστορικού κόστους

Ο ισολογισμός του ιστορικού κόστους αποτελεί, όπως είπαμε, μια συνοπτική εικόνα της οικονομικής θέσεως της επιχειρήσεως σε μια στιγμή της ιστορίας της, που δεν εκφράζει ούτε την τρέχουσα αξία των περιουσιακών της στοιχείων, ούτε την αγοραία αξία της επιχειρήσεως σαν ένα σύνολο, ούτε την αγοραία αξία των μετοχών της. Εμφανίζει το κόστος κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων στο παρελθόν και τις πηγές των κεφαλαίων που διατέθηκαν στο παρελθόν για την απόκτηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον περικλείει εκτιμήσεις (προβλέψεις, αποσβέσεις, κ.λπ.) που καθιστούν περισσότερο αμφίβολη την αντικειμενικότητα του. Για τους λόγους αυτούς· πολλοί πιστεύουν ότι η αξία του ιστορικού ισολογισμού είναι πολύ περιορισμένη αν όχι ασήμαντη.

Παρά τις παραπάνω αναμφισβήτητες αδυναμίες του ισολογισμού, οι συνετοί λήπτες αποφάσεων πρέπει να μελετούν σε βάθος όλες τις οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει η επιχείρηση για να σχηματίσουν σφαιρική και ολοκληρωμένη εικόνα για την κατάσταση και πορεία της επιχειρήσεως. Γι' αυτό πρέπει να μελετούνται, και μάλιστα συνδυασμένα, ο λογαριασμός “αποτελέσματα χρήσεως”, ο ισολογισμός, η “κατάσταση μεταβολών στη χρηματοοικονομική θέση” οσάκις καταρτίζεται, το «προσάρτημα» κι ακόμη το “πιστοποιητικό ελέγχου” του ελεγκτή. Το να απομονώνεις μια από τις καταστάσεις αυτές και να επιχειρείς τη μελέτη μόνο αυτής, ασφαλώς θα οδηγηθείς σε ανεπαρκή και εσφαλμένα συμπεράσματα.

Ο ισολογισμός παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της εταιρίας σε ομοειδείς κατηγορίες, των οποίων ο αλληλοσυσχετισμός μπορεί να δώσει χρησιμότερες πληροφορίες στους λήπτες αποφάσεων. Ο συσχετισμός λ.χ. των κυκλοφορούντων στοιχείων με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μας δίνει το δείκτη ρευστότητας της επιχειρήσεως, που είναι πιο σημαντικός ακόμη κι από το δείκτη αποδοτικότητας αυτής. Ο συσχετισμός των ίδιων προς τα ξένα κεφάλαια μας δίνει το δείκτη της δανειακής επιβαρύνσεως, που είναι επίσης σημαντικός για τον παραπέρα δανεισμό της επιχειρήσεως από τις τράπεζες κ.λπ. Ο συσχετισμός του πάγιου με το κυκλοφορούν ενεργητικό μας δίνει το σημαντικό επίσης δείκτη της παγιοποίησης της περιουσίας, από τον οποίο τόσο χρήσιμα συμπεράσματα μπορούμε να αντλήσουμε.

Αλλά για τη μελέτη και των άλλων οικονομικών καταστάσεων είναι απαραίτητα τα μεγέθη του ισολογισμού. Για να προσδιοριστούν λ.χ. η αποδοτικότητα επιχειρήσεως, επιχειρηματία και μετοχής, η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων, απαιτήσεων, υποχρεώσεων, κ.λπ. πρέπει κατ' ανάγκη ορισμένα απαραίτητα λογιστικά μεγέθη να ληφθούν από τον ισολογισμό.

3.2.2 Έννοια του Ενεργητικού και του Παθητικού

Έννοια της επιχειρηματικής περιουσίας

Περιουσία από οικονομική άποψη είναι το σύνολο των συγκεκριμένων αγαθών στα οποία έχουν επενδυθεί τα κεφάλαια της επιχείρησης. Στην έννοια της περιουσίας, λοιπόν, περιλαμβάνονται τόσο τα υλικά όσο και τα άυλα αγαθά που διαθέτει η επιχείρηση και ανήκουν κατά κυριότητα σ' αυτήν (ή στον ιδιοκτήτη αυτής).

Από νομική άποψη η περιουσία εξετάζεται υπό στενή και ευρεία έννοια. Υπό ευρεία έννοια περιουσία είναι το σύνολο των εννόμων σχέσεων του προσώπου των δεκτικών χρηματικής αποτιμήσεως. Με την έννοια αυτή λαμβάνεται ο όρος στο ισχύον δίκαιο, δηλαδή στην περιουσία περιλαμβάνονται τόσο τα δικαιώματα όσο και οι υποχρεώσεις του προσώπου. Υπό στενή έννοια περιουσία είναι το σύνολο των δικαιωμάτων του προσώπου που είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως. Υπό την έννοια αυτήν η περιουσία απαρτίζεται μόνο από δικαιώματα (υλικά και άυλα) που έχουν χρηματική αξία και δεν περιλαμβάνονται σ' αυτήν οι υποχρεώσεις.

Δεν κρατεί ομοφωνία μεταξύ των ερευνητών της Λογιστικής και της Ιδιωτικής των Επιχειρήσεων σχετικά με την έννοια της περιουσίας: άλλοι (1) τάσσονται υπέρ της ευρείας και άλλοι (2) υπέρ της στενής έννοιας του όρου. Έτσι, οι μεν δέχονται ότι με τον όρο περιουσιακά στοιχεία εννοούμε τόσο τα στοιχεία του ενεργητικού όσο και του παθητικού (υποχρεώσεις), οι δε δέχονται ότι περιουσιακά στοιχεία είναι μόνο τα στοιχεία του ενεργητικού, ενώ οι υποχρεώσεις (προς τους τρίτους και τους ιδιοκτήτες) δε συνιστούν περιουσιακά στοιχεία.

Κατά τη γνώμη μας, περιουσιακά στοιχεία είναι μόνο τα ενεργητικά εκείνα στοιχεία που έχουν αξία για την επιχείρηση. Ο λογιστικός όρος «στοιχεία ενεργητικού» είναι ευρύτερος από τον όρο περιουσιακά στοιχεία, γιατί υπάρχουν στοιχεία του ενεργητικού, δηλαδή κονδύλια, που, με βάση τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές, εγγράφονται στο ενεργητικό του ισολογισμού και τα οποία δεν έχουν καμιά περιουσιακή αξία, π.χ. οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές δανείων που διατέθηκαν για την αγορά πάγιων στοιχείων κ.λπ. Κάθε περιουσιακό στοιχείο, συνεπώς, είναι οπωσδήποτε και στοιχείο του ενεργητικού, ενώ κάθε στοιχείο του ενεργητικού δεν είναι απαραίτητα και περιουσιακό στοιχείο. Οι υποχρεώσεις και τα κονδύλια της καθαρής θέσεως δε συνιστούν, κατά τη γνώμη μας, περιουσιακά στοιχεία, αλλά συνιστούν απλώς στοιχεία - μεγέθη του ισολογισμού.

Τα στοιχεία του ισολογισμού, λοιπόν, διακρίνονται σε ενεργητικά (assets), σε υποχρεώσεις (liabilities) και σε στοιχεία καθαρής θέσεως (owner's equity).

3.2.2.1 Έννοια του Ενεργητικού

Ενεργητικό είναι το σύνολο των οικονομικών αγαθών (υλικών και άυλων) που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση (εφόσον, αυτή έχει νομική προσωπικότητα, ειδάλτως στον ιδιοκτήτη της) από τα οποία προσδοκούνται

μελλοντικά οφέλη και μπορούν να αποτιμηθούν αντικειμενικά σε νομισματικές μονάδες.

Σύμφωνα με τον ορισμό αυτόν, για να χαρακτηριστεί ένα αγαθό ως στοιχείο του ενεργητικού πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

(α) Το στοιχείο πρέπει να είναι *οικονομικό αγαθό*, δηλ. να ικανοποιεί οικονομικές ανάγκες και να βρίσκεται σε έλλειψη, η οποία να προσδίδει σ' αυτό αξία. Π.χ. ο ατμοσφαιρικός αέρας δε βρίσκεται σε έλλειψη, δεν έχει αγοραία αξία και συνεπώς, μολονότι αναγκαία χρησιμοποιείται από μια *βιομηχανική επιχείρηση*, εντούτοις δεν αναγράφεται ως στοιχείο του ενεργητικού στον ισολογισμό της.

(β) Το οικονομικό αγαθό πρέπει να ανήκει κατά κυριότητα στην επιχείρηση. Οι λεωφόροι και οι κοινόχρηστοι δρόμοι λ.χ. είναι οικονομικά αγαθά για μια επιχείρηση μεταφορών εντούτοις, δεν θεωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία αυτής, γιατί δεν ανήκουν σ' αυτήν κατά κυριότητα.

(γ) Η επιχείρηση πρέπει να προσδοκά από το στοιχείο μελλοντικά οφέλη. Μελλοντικά οφέλη είναι η δυνατότητα που έχει το στοιχείο να συμβάλλει στην παραγωγή νέων στοιχείων. Ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, που δίνει στην κατέχουσα αυτό βιομηχανία τη δυνατότητα να παράγει προνομιακά ένα προϊόν X πρέπει να θεωρείται στοιχείο ενεργητικού μέχρις ότου το προϊόν ζητείται από την κατανάλωση. Αν μια νέα εφεύρεση απαξιώσει την κατεχόμενη εφεύρεση

(εφεύρεση νέου προϊόντος που απωθεί το παλιό ή νέας συμφερότερης μεθόδου παραγωγής) η κατεχόμενη εφεύρεση παύει να έχει τη δυνατότητα να παρέχει μελλοντικά οφέλη στην επιχείρηση και πρέπει να διαγραφεί από την ομάδα των στοιχείων του ενεργητικού.

(δ) Η αντικειμενική αποτίμηση σε χρηματικές μονάδες εξυπηρετεί διττά την παρουσίαση στον ισολογισμό. Η αντικειμενικότητα της αποτιμήσεως της αξίας των στοιχείων είναι αναγκαία για τους ελεγκτές του ισολογισμού αφενός, αλλά κυρίως για τους χρήστες αυτού (μετόχους, πιστωτές κ.λπ.) που βασίζονται στα κονδύλια του. Ακόμη η εκτίμηση σε χρηματικές μονάδες παρέχει το κοινό μέτρο ώστε οι μονάδες των αποθεμάτων να συναθροίζονται με τις μονάδες των κτιρίων, μηχανημάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κ.λπ.

3.2.2.2 Έννοια του Παθητικού

Το παθητικό εκφράζει το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχειρήσεως προς τους χρηματοδότες της. Ανάλογα με τη σχέση των χρηματοδοτών προς την επιχείρηση, οι υποχρεώσεις διακρίνονται σε: (α) υποχρεώσεις προς τρίτους και (β) υποχρεώσεις προς τους φορείς της επιχειρήσεως (καθαρή θέση της επιχειρήσεως).

Από άλλες σκοπιές εξεταζόμενο το παθητικό εκφράζει:

- Την πηγή των κεφαλαίων που είναι επενδυμένα στα στοιχεία του ενεργητικού. Ο πρόδρομος της διγραφικής μεθόδου LUCA PACCIOLO έλεγε ότι οι λογαριασμοί του παθητικού μοιάζουν με κενά βαρέλια που άδειασαν για να γεμίσουν τα βαρέλια του ενεργητικού.
- Τα δικαιώματα των τρίτων, τα οποία μπορούν να ασκηθούν επί του ενεργητικού ή ακόμη.
- Τον προορισμό των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό. Εκφράζει, δηλαδή, το μέλλον των στοιχείων του ενεργητικού, όπως εμφανίζεται κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Δηλαδή, τα γεμάτα βαρέλια του ενεργητικού θα χρησιμεύσουν στο να γεμίσουν τα κενά βαρέλια του παθητικού.

Ειδικότερα:

(α) *Υποχρεώσεις προς τους τρίτους* είναι οφειλές της επιχειρήσεως που θα εξοφληθούν στο μέλλον δια της εκχωρήσεως στοιχείων του ενεργητικού ή δια της παροχής υπηρεσιών. Οι υποχρεώσεις κατά κανόνα δε συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού, αλλά είναι απαιτήσεις των τρίτων έναντι της συνολικής ομάδας των στοιχείων του ενεργητικού .

Το Α.Ρ.Β. δίνει τον ακόλουθο ορισμό των υποχρεώσεων προς τρίτους: “υποχρεώσεις είναι χρηματοοικονομικές οφειλές της επιχειρήσεως που αναγνωρίζονται και μετρούνται σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές. Στις υποχρεώσεις περιλαμβάνονται επίσης ορισμένες μεταφερόμενες πιστώσεις που δεν είναι υποχρεώσεις, αλλά αναγνωρίζονται και μετρούνται σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές”.

(β) *Η Καθαρή Θέση της επιχειρήσεως* είναι η διαφορά μεταξύ του ενεργητικού και υποχρεώσεων προς τρίτους. Η Καθαρή Θέση ή ίδια Κεφάλαια της επιχειρήσεως εκφράζουν τις υποχρεώσεις αυτής προς τους φορείς της (ή τα δικαιώματα των φορέων στην επιχείρηση) και είναι αόριστης λήξεως.

Αν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού ρευστοποιηθούν με τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό και όλες οι υποχρεώσεις εξοφληθούν με τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό, το απομένον ενεργητικό θα μπορούσε να διανεμηθεί στους ιδιοκτήτες της επιχειρήσεως και θα ήταν ίσο με το ποσό της καθαρής θέσεως.

3.2.3 Αδυναμίες του Ισολογισμού

Ο ισολογισμός και οι λοιπές λογιστικές καταστάσεις που δημοσιεύονται μαζί με αυτόν, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, δεν είναι δυνατό να εμφανίζουν την πραγματική θέση της περιουσίας και τα ορθά αποτελέσματα της επιχειρήσεως. Αυτό οφείλεται σε νομοθετικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους, ως και σε αδυναμίες της ίδιας της λογιστικής.

A) Νομοθετικοί λόγοι

Είναι οι νομικές δεσμεύσεις συντάξεως του ισολογισμού ,για φορολογικούς βασικά λόγους, σύμφωνα με τις διατάξεις για αποτιμήσεις ,αποσβέσεις κλπ.

B) Οικονομικοί και Κοινωνικοί λόγοι

Είναι οι συνθήκες που δημιουργούνται στο διάστημα της χρήσεως :

- Από τις μεταβολές της προσφοράς και της ζήτησεως των οικονομικών αγαθών, όπως π.χ. αυξημένη ή ελαττωμένη παραγωγή, μόδα, υποκατάσταση οικονομικού αγαθού με άλλο, ειδικές ή γενικές οικονομικές υφέσεις ή ανθήσεις, κρατικός παρεμβατισμός, αύξηση ή μείωση των εισαγωγών ή εξαγωγών.
- Από την μεταβολή, συνήθως υποτίμηση, της αξίας της νομισματικής μονάδας.
- Από τις μεταβολές της προσφοράς και ζήτησεως των οικονομικών αγαθών, καθώς και την μεταβολή της αξίας της νομισματικής μονάδας.
- Από άλλους παράγοντες, όπως ο μη ορθός υπολογισμός της αξίας οικονομικών αγαθών ,επειδή δεν υπάρχουν μέτρα συγκρίσεως με άλλα αποτιμημένα, π.χ. μεταχειρισμένα είδη, αντίκες κ.λ.π.

Οι πιο πάνω λόγοι μπορούν να κάνουν τον ισολογισμό να παρουσιάζει:

1. Υπερκεφαλαίωση

Δηλαδή να εμφανίζει περισσότερα κεφάλαια από όσα πραγματικά υπάρχουν, που μπορεί να οφείλεται:

- Σε αποτίμηση στοιχείων του ενεργητικού σε μεγαλύτερη από την πραγματική τους αξία, όπως π.χ απόσβεση πάγιων περιουσιακών στοιχείων με μικρότερο από το πραγματικό ποσό ,απαιτήσεις που έχουν απολεστεί να εμφανίζονται, επειδή δεν υπάρχει τυπική νομική δικαιολόγηση, σαν απαιτήσεις.
- Σε αποτίμηση στοιχείων του παθητικού σε μικρότερη από την πραγματική τους αξία όπως π.χ. μη υπολογισμός τόκων που οφείλεται σε δανειστές.

2. Υποκεφαλαίωση

Στην περίπτωση αυτή εμφανίζει μικρότερα κεφάλαια από όσα πραγματικά υπάρχουν. Και μπορεί να οφείλεται:

- Σε αποτίμηση στοιχείων του ενεργητικού σε μικρότερη από την πραγματική τους αξία, όπως π.χ. όταν υπολογιστούν μεγαλύτερες ,από τις πραγματικές, αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.
- Σε αποτίμηση στοιχείων του παθητικού σε μεγαλύτερη από την πραγματική τους αξία, όπως π.χ. εμφάνιση μεγαλύτερων, από τις κανονικές, επίδικων υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση της υποκεφαλαίωσης υπάρχουν στην επιχείρηση τα λεγόμενα αφανή αποθεματικά κεφάλαια.

3.3 Ισολογισμοί που συντάσσονται στις επιχειρήσεις

Απαιτείται, πριν αρχίσουμε τη μελέτη των διάφορων θεωριών για τον ισολογισμό, να ιδούμε ποιοι ισολογισμοί συντάσσονται στις επιχειρήσεις από την αρχή της λειτουργίας τους, τις διάφορες φάσεις της ζωής τους και κατά τη λήξη της ζωής τους, καθώς και πως εμφανίζει την παρουσία ο κάθε ένας από αυτούς.

Οι ισολογισμοί αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

α) Ο Αρχικός ή Ιδρυτικός ή Ισολογισμός Ενάρξεως

Συντάσσεται όταν αρχίζει τη λειτουργία της η επιχείρηση και εμφανίζει την παρουσία της στη σχετικά πραγματική της αξία. Λέμε στη σχετικά πραγματική της αξία, γιατί τα διάφορα περιουσιακά της στοιχεία δεν έχουν την ίδια αξία τώρα, δηλαδή μετά την αγορά τους από την επιχείρηση, με την αξία την οποία είχαν όταν αγοράστηκαν. Αν π.χ. η επιχείρηση έχει αγοράσει ένα αυτοκίνητο, για τις μεταφορές της, αντί 10.000 Ευρώ και θελήσει έπειτα από μια εβδομάδα να το πωλήσει, δεν είναι δυνατό να πωληθεί όσο αγοράστηκε και παρόλο που στον ισολογισμό θα εμφανίζεται με αξία 10.000 Ευρώ η πραγματική του αξία θα είναι αρκετά πιο μικρή, δηλαδή 9.000 Ευρώ περίπου.

β) Οι Ισολογισμοί των Χρήσεων

Συντάσσονται κάθε 12 μήνες, εκτός από τον ισολογισμό της πρώτης διαχειριστικής χρήσεως, που επιτρέπεται να συνταχθεί μέσα σε διάστημα 24 μηνών.

γ) Ο Ισολογισμός Εκμεταλλεύσεως

Ο ισολογισμός εκμεταλλεύσεως συντάσσεται, βασικά, στο τέλος κάθε χρήσεως με σκοπό να προσδιοριστούν η ορθή περιουσιακή κατάσταση και τα ορθά αποτελέσματα της χρήσεως.

Πρέπει να συντάσσεται με ελεύθερα οικονομικά κριτήρια και να μη λαμβάνονται υπόψη, κατά τη σύνταξη του, οι νομικές δεσμεύσεις για αποτιμήσεις κλπ. Έτσι θα μπορεί να παρέχει σαφείς, ακριβείς και ειλικρινείς πληροφορίες στους μελετητές του, τόσο για την πραγματική παράθεση της χρηματοοικονομικής θέσεως της επιχείρησης, όσο και για την εξαγωγή των ορθών αποτελεσμάτων της.

Ακόμη ισολογισμοί εκμεταλλεύσεως, εκτός από τον ισολογισμό της χρήσεως που προκύπτει από την απογραφή, πρέπει να συντάσσονται κάθε μήνα, ή δίμηνο ή το πολύ τρίμηνο. Οι ισολογισμοί αυτοί που λέγονται και ενδιάμεσοι ισολογισμοί, εμφανίζουν την πορεία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και μπορούν να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για την ορθή λειτουργία της. Οι ενδιάμεσοι ισολογισμοί παρά το γεγονός ότι συντάσσονται εσωλογιστικά, δηλαδή από τα υπόλοιπα των λογαριασμών και δεν εμφανίζουν με ακρίβεια την αξία της περιουσίας και το αποτέλεσμα, είναι απαραίτητοι για τη μέτρηση της δραστηριότητας της επιχείρησης, από τους εσωτερικούς μελετητές, για την ορθολογική της κατεύθυνση.

δ) Ο Φορολογικός Ισολογισμός

Ο ισολογισμός αυτός καταρτίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Β.Σ. και της φορολογικής νομοθεσίας και είναι αναγκαίο να συσχετίζεται με τον ισολογισμό εκμεταλλεύσεως.

ε) Ο Ισολογισμός Διαλύσεως

Ο ισολογισμός διαλύσεως αποβλέπει στην όσο το δυνατόν πιο ακριβή παράθεση της αξίας των διάφορων περιουσιακών στοιχείων, όταν αυτά παύουν να αποτελούν ένα οργανικό σύνολο, αλλά πρόκειται να ρευστοποιηθούν τα ενεργητικά στοιχεία της επιχείρησης και να εξοφληθούν οι υποχρεώσεις της.

στ) Ο Ισολογισμός Συγχωνεύσεως ή Εξαγοράς

Αυτός έχει σκοπό να εμφανίσει τα περιουσιακά στοιχεία, όχι ως απομονωμένες αξίες, αλλά ως οργανικό σύνολο.

Στις περιπτώσεις της συγχωνεύσεως ή εξαγοράς, όταν η επιχείρηση πραγματοποιήσει μεγάλα κέρδη, η αξία της περιουσίας της εμφανίζεται αυξημένη, επειδή έχει εξασφαλίσει αποδοτικότητα, πιστωτική ικανότητα, φήμη και πελατεία κ.λ.π. και ακόμη επειδή μειώνεται ο ανταγωνισμός.

ζ) Οι Ενοποιημένοι Ισολογισμοί

Συντάσσονται από τις κυρίαρχες επιχειρήσεις, τις μητρικές εταιρίες, τα κεντρικά καταστήματα κλπ. Στις περιπτώσεις αυτές περισσότεροι ισολογισμοί ενώνονται σε έναν γενικό ισολογισμό.

η) Οι Τιμαριθμικά Αναπροσαρμοσμένοι Ισολογισμοί

Οι Ισολογισμοί αυτοί είναι απαραίτητο να συντάσσονται τουλάχιστο σε περιόδους σημαντικών μεταβολών της αξίας της νομισματικής μονάδας, που είναι κατά κανόνα υποτιμήσεις ή μεταβολών της πραγματικής αξίας των αγαθών. Τα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται με την τιμαριθμικά αναπροσαρμοσμένη αξία τους.

Θεωρίες του Ισολογισμού

Οι θεωρίες αυτές αφορούν βασικά τους ισολογισμούς οι οποίοι συντάσσονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσεως, ενώ ειδικά για τους εσωτερικούς αναλυτές αφορούν και τους ενδιάμεσους ισολογισμούς.

Αυτές αναφέρονται κυρίως σε θέματα αποτιμήσεως, καθορισμού της χρηματοοικονομικής θέσεως της επιχειρήσεως και των αποτελεσμάτων, στη διάταξη των περιουσιακών στοιχείων στον πίνακα του ισολογισμού και στις σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ κεφααιοδοτήσεων και επενδύσεων.

Οι πιο σημαντικές από τις θεωρίες αυτές είναι:

- Του Στατικού Ισολογισμού.
- Του Δυναμικού Ισολογισμού.
- Του Οργανικού Ισολογισμού.
- Διάφορες άλλες θεωρίες, όπως του Βιομηχανικού, του Ταμιακού, του Ονομαστικού, του Κοινωνικού Ισολογισμού, κ.λ.π.

Η θεωρία του Στατικού Ισολογισμού

Η θεωρία του στατικού ισολογισμού στηρίζεται στην άποψη, ότι ο αρχικός ισολογισμός πρέπει να εμφανίζει την πραγματική εικόνα της περιουσιακής καταστάσεως της επιχειρήσεως στην αρχή της χρήσεως και ο τελικός την πραγματική εικόνα στο τέλος της χρήσεως. Θεωρεί ότι το αποτέλεσμα είναι η διαφορά της τελικής από την αρχική καθαρής θέσης της επιχειρήσεως. Το αποτέλεσμα δηλαδή βρίσκεται από δυο στατικά σημεία της καθαρής θέσεως, το αρχικό και το τελικό.

Ενδιαφέρεται βασικά για τον καθορισμό της αξίας της περιουσίας της επιχειρήσεως που, όπως υποστηρίζει, αυτό ενδιαφέρει τους διοικούντες της, τους προμηθευτές, τους πελάτες της και γενικά όσους έχουν σχέσεις με την επιχείρηση. Δεν ενδιαφέρεται αν το αποτέλεσμα, δηλαδή

η διαφορά των δύο στατικών καθαρών θέσεων, τελικής και αρχικής, της επιχειρήσεως, είναι πραγματικό ή όχι ούτε αν προέρχεται από αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως ή από άλλα ανόργανα αποτελέσματα ούτε λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που μεσολαβούν για τη μεταβολή της καθαρής θέσεως της επιχειρήσεως. Έτσι πρόκειται πάντα για αμφίβολα αποτελέσματα.

Η αποτίμηση των αποθεμάτων γίνεται στην τιμή κτήσεως, σύμφωνα όμως με νεώτερες απόψεις των υποστηρικτών της, μπορεί να γίνεται και στη μικρότερη τιμή μεταξύ κτήσεως και ημέρας. Όσον αφορά τα πάγια αποτιμούνται πάντα στην τιμή κτήσεως μείον τις αποσβέσεις τους.

Η αξία της νομισματικής μονάδας θεωρείται σταθερή και δεν λαμβάνονται υπόψη υποτιμήσεις ή υπερτιμήσεις της. Ακόμη δεν λαμβάνεται υπόψη η πραγματική αύξηση ή μείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.

Έτσι παρόλο που εμφανίζεται μία συντηρητική εικόνα της αξίας της περιουσίας της επιχειρήσεως, εμφανίζεται ένα αμφίβολο αποτέλεσμα χωρίς να γνωρίζουμε την προέλευση του.

Στη συνέχεια παραθέτουμε ένα στοιχειώδες παράδειγμα με παρατηρήσεις που μπορούν να διατυπωθούν, για την περιουσία και το αποτέλεσμα που βρίσκονται σύμφωνα με τη θεωρία του στατικού ισολογισμού.

Η θεωρία τον Δυναμικού Ισολογισμού

Η θεωρία του δυναμικού ισολογισμού υποστηρίζει ότι σκοπός του ισολογισμού είναι βασικά, ο προσδιορισμός των αποτελεσμάτων, γιατί το αποτέλεσμα είναι το πραγματικό μέτρο για τη μέτρηση της οικονομικότητας της επιχειρήσεως.

Τα περιουσιακά στοιχεία με όποιο τρόπο και αν αποτιμηθούν, σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, αφού συνυπάρχουν οργανωμένα σε μορφή επιχειρήσεως, παύουν να έχουν χωριστή αξία το καθένα μέσα στην επιχείρηση. Αυτά έχουν συνολική αξία που εξαρτάται από την αποδοτικότητα της επιχειρήσεως, δηλαδή από τα κέρδη της. Η αξία της περιουσίας μπορεί να προσδιοριστεί μόνο στο τέλος της ζωής της επιχειρήσεως, ως διαφορά εισπράξεων και πληρωμών.

Αυτό φαίνεται καλύτερα σε περιπτώσεις που διαλύεται η επιχείρηση και παρά τις έντονες προσπάθειες που καταβάλλονται για την ορθή αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, παρατηρείται κατά τη ρευστοποίηση των ενεργητικών στοιχείων και την εξόφληση των υποχρεώσεων, ότι επιτυγχάνονται διαφορετικές τιμές.

Ακόμη σε περιπτώσεις μεταβιβάσεως ολόκληρης της επιχειρήσεως παρατηρείται ότι επιχειρήσεις μεταβιβάζονται σε μεγαλύτερη τιμή από την καθαρή τους περιουσία αν πραγματοποιούν κέρδη, δηλαδή πληρώνεται η υπεραξία της επιχειρήσεως, ή σε μικρότερη τιμή αν πραγματοποιούν ζημιές. Αυτά οφείλονται στο ότι τα επί μέρους περιουσιακά στοιχεία της επιχειρήσεως μεταβιβάζονται ως ένα οργανικό σύνολο.

Σύμφωνα λοιπόν με τη θεωρία του δυναμικού ισολογισμού η αξία της επιχειρήσεως εξαρτάται κυρίως από τα κέρδη που πραγματοποιεί, δηλαδή από την αποδοτικότητα της, ενώ σε δεύτερη μοίρα έρχεται η αξία των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων.

Η θεωρία του Οργανικού Ισολογισμού

Η θεωρία αυτή υποστηρίζει, ότι με τον Ισολογισμό και το λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, πρέπει να εμφανίζονται ορθά τόσο η πραγματική αξία της περιουσίας της επιχειρήσεως, όσο και το αποτέλεσμα της χρήσεως.

Στηρίζεται στη σχέση:

Πράγμα-Χρήμα-Πράγμα

δηλαδή το αγαθό μετατρέπεται σε χρήμα και το χρήμα πάλι σε αγαθό και η διαφορά μεταξύ τιμής πωλήσεως του αγαθού και τιμής αντικαταστάσεως ή αναπαραγωγής του είναι το αποτέλεσμα, ενώ η διαφορά μεταξύ τιμής αγοράς και τιμής πωλήσεως αποτελείται από αποτέλεσμα και διαφορά καθαρής περιουσίας. Δεν ισχύει δηλαδή η σχέση: Έσοδο- Έξοδο = Αποτέλεσμα αλλά η σχέση:

Έσοδο-Τιμή Επανακτήσεως Αγαθού= Αποτέλεσμα . Ενώ η διαφορά μεταξύ τιμής αγοράς του πωλημένου αγαθού και τιμής επανακτήσεως του δεν είναι αποτέλεσμα αλλά μεταβολή της αξίας της καθαρής περιουσίας που εμφανίζεται στο λογαριασμό της καθαρής περιουσίας, Μεταβολές Αξιών.

Η θεωρία αυτή ξεκίνησε από την αρχή ότι οι τιμές των αγαθών μεταβάλλονται συνέχεια για πολλούς και διάφορους λόγους. Οι κυριότεροι από αυτούς οφείλονται:

- Στις μεταβολές της προσφοράς και της ζήτησεως των αγαθών και
- στις μεταβολές, συνήθως υποτιμήσεις, της αξίας της νομισματικής μονάδας.

Η θεωρία αυτή λαμβάνει ως αξία των περιουσιακών στοιχείων όχι την τιμή! κτήσεως ή τη μικρότερη μεταξύ κτήσεως και ημέρας, αλλά την τιμή ημέρας, δηλαδή την τιμή αντικαταστάσεως ή αναπαραγωγής.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της θεωρίας αυτής είναι:

α) Η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων κατά την απογραφή γίνεται σε τιμές ημέρας, δηλαδή σε τιμές που η επιχείρηση μπορεί να επαναποκτήσει τα περιουσιακά στοιχεία και οι αποσβέσεις των άγιων στοιχείων υπολογίζονται με βάση την τιμή αντικαταστάσεως.

β) Το αποτέλεσμα, κέρδος ή ζημία, προσδιορίζεται ως διαφορά της τιμής αντικαταστάσεως από την τιμή πωλήσεως και όχι ως διαφορά της τιμής κτήσεως από την τιμή πωλήσεως. Η διαφορά μεταξύ τιμής πωλήσεως και τιμής κτήσεως, αποτελείται κατά ένα μέρος από κέρδος ή ζημία που προέρχεται από τη δραστηριότητα της επιχειρήσεως και το υπόλοιπο αποτελεί μεταβολή της καθαρής περιουσίας και παρακολουθείται με ένα λογαριασμό που λέγεται “Μεταβολές Αξιών”. Ο λογαριασμός αυτός μεταφέρεται στο λογαριασμό Κεφάλαιο ή Αποθεματικά Κεφάλαια ή μένει όπως έχει στον ισολογισμό και αποτελεί λογαριασμό της καθαρής περιουσίας.

Οι παράγοντες που επιβάλλουν την αναπροσαρμογή του ισολογισμού είναι:

α)Μεταβολή της τιμής των αγαθών, που προέρχεται μόνο από την μεταβολή της νομισματικής μονάδας.

β)Μεταβολή της τιμής των αγαθών, που προέρχεται μόνο από τη μεταβολή της αξίας του, ενώ η αξία της νομισματικής μονάδας παραμένει σταθερή και

γ)Μεταβολή της τιμής των αγαθών, που προέρχεται και από τη μεταβολή της αξίας τους και από τη μεταβολή της αξίας της νομισματικής μονάδας.

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία τα περιουσιακά στοιχεία των οποίων οι τιμές μπορούν να αναπροσαρμόζονται, με συντελεστές που δίνονται κάθε φορά, είναι:

- Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, υλικά και άυλα.

- Οι μετοχές και συνάλλαγμα ή χρυσό και οι ομολογίες σε συνάλλαγμα ή χρυσό.
- Τα ξένα νομίσματα ή συναλλάγματα καθώς και οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα και τα μαθηματικά αποθεματικά σε συνάλλαγμα.
- Τα αποθέματα εμπορευμάτων, προϊόντων, πρώτων και βοηθητικών υλών και ημιτελών προϊόντων.
- Τα αποσβεσμένα πάγια και οι αποσβεσμένες απαιτήσεις σε συνάλλαγμα.

-Το μετοχικό και τα αποθεματικά κεφάλαια.

Η αναπροσαρμογή την πρώτη φορά γίνεται με πολλαπλασιασμό της τιμής κτήσεως με το συντελεστή αναπροσαρμογής, ενώ τις επόμενες με πολλαπλασιασμό της τιμής που έχει προέλθει από την προηγούμενη αναπροσαρμογή με τον συντελεστή αναπροσαρμογής.

Για να γίνει αναπροσαρμογή απαιτείται διάταξη νόμου.

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την αναπροσαρμογή των τιμών του ισολογισμού είναι:

- Της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής και
- Της αναπροσαρμογής από πραγματογνώμονες.

Άλλες Θεωρίες περί Ισολογισμού

Εκτός από τις θεωρίες που αναπτύξαμε έχουν υποστηριχτεί και πολλές άλλες όπως:

-Η θεωρία του Βιομηχανικού Ισολογισμού, που ασχολείται με την αντιπαράθεση των περιουσιακών στοιχείων, ως χρησιμοποίηση του κεφαλαίου στην παραγωγή καθώς και στην προέλευση του κεφαλαίου.

-Η θεωρία του Ονομαστικού Ισολογισμού, που υποστηρίζει ότι ο ισολογισμός είναι ονομαστικός και όχι πραγματικός πίνακας της αξίας των αγαθών σε χρήμα και ότι το αληθινό αποτέλεσμα προκύπτει μόνο στο τέλος της ζωής της επιχειρήσεως.

-Η θεωρία του Ταμειακού Ισολογισμού, που τα περιουσιακά στοιχεία λαμβάνονται, ως μελλοντικές εισπράξεις και πληρωμές.

-Οι θεωρίες του Κοινωνικού Ισολογισμού, του Ολοκληρωτικού Ισολογισμού, του Χρηματοοικονομικού Ισολογισμού και άλλες, που βασικά ασχολούνται, με την κατάταξη των λογαριασμών στο ισολογισμό, ανάλογα με τη μορφή ή την προέλευση τους.

Σήμερα με τη θέσπιση του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, το οποίο καθιερώνει νομοθετικά την καθολική οργάνωση και συστηματοποιεί ορθολογικά και άρτια την όλη λειτουργία του λογιστηρίου, ο ισολογισμός και οι λοιπές λογιστικές καταστάσεις θα γίνουν αντικείμενο μελέτης, τόσο από τους μελετητές μέσα στην επιχείρηση όσο και από τους τρίτους και το κράτος

3.4 Διαφορά Ισοζυγίου – Ισολογισμού - Λογ. Αποτελεσμάτων Χρήσης

Κατ'αρχήν στο ισοζύγιο παρατίθενται τα υπόλοιπα όλων των λογαριασμών του καθολικού χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ εσόδων / εξόδων και ενεργητικού / παθητικού. Επίσης, στο ισοζύγιο συνήθως δεν γίνεται ομαδοποίηση των ομοειδών λογαριασμών με τον τρόπο που απαιτείται για σκοπούς συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης. Το ισοζύγιο δεν συνοδεύεται, βέβαια από προσάρτημα ούτε και περιλαμβάνει τις "συναλλαγές" που, κατά κανόνα, λογιστικοποιούνται στο τέλος της χρήσεως, όπως είναι οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων, οι προβλέψεις κλπ. Η ουσιωδέστερη, όμως, διαφορά μεταξύ του ισοζυγίου και των οικονομικών καταστάσεων είναι το γεγονός ότι, μέχρι τον υπολογισμό και τη λογιστικοποίηση των αποθεμάτων λήξεως-έργο που συνήθως επιτελείται κατά το τέλος της χρήσεως, το ισοζύγιο αντικατοπτρίζεται η αξία των αποθεμάτων ενάρξεως. Το γεγονός αυτό έχει ως πρακτική συνέπεια να μην είναι δυνατός ο προσδιορισμός του κέρδους της χρήσεως από το ισοζύγιο (χωρίς τον υπολογισμό της αξίας των αποθεμάτων λήξεως).

Θα πρέπει ακόμη να αναφερθεί ότι στο τέλος της χρήσεως όλοι οι αποτελεσματικοί λογαριασμοί του καθολικού (δηλαδή οι λογαριασμοί εσόδων και εξόδων) μηδενίζονται με την μεταφορά των υπολοίπων τους στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα των λογαριασμών του Ισολογισμού (ενεργητικού και παθητικού) που "μεταφέρονται στην επόμενη χρήση" και αποτελούν το υπόλοιπο-αφετηρία του κάθε λογαριασμού μέσα την επόμενη χρήση.

3.5 Φύλλο Εργασίας Τέλους Χρήσης

Κ Ω Δ	Τίτλος Λογ/σμ	Α'προ- σωρινό Ισοζύγ.		Εγγρα- φες Αναμο- ρφωσης		Β'προ- σωρινό Ισοζύγ.		Λογ/σμ Εκμ/ση		Αποτελ Χρησ		Ορι- στικό Ισοζυ- γιο		Ισολ Τελ. Χρησης		Εγγ Κλ	
		Χ Υ	ΠΥ	Χ	Π	Χ Υ	ΠΥ	Χ	Π	Χ	Π	Χ Υ	Π Υ	Ε	Π + Κ Π	Χ	Π

3.6 Διάθεση Κερδών

Η διάθεση κερδών των ανώνυμων εταιρειών

Θεσμικό πλαίσιο για τη διάθεση των κερδών των Α.Ε

Τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τη δραστηριότητα μιας Α.Ε θα πρέπει να διατεθούν, δηλαδή ένα τμήμα τους να καταβληθεί ως μέρος στους μετόχους και τους κατόχους ιδρυτικών τίτλων, ένα τμήμα τους να προσαυξήσει τα αποθεματικά της Α.Ε και ενδεχομένως ένα τμήμα τους να καταβληθεί στο προσωπικό της εταιρείας ως συμμετοχή του στα κέρδη σύμφωνα με τις νεότερες αντιλήψεις της πολιτικής προσωπικού. Είναι επίσης ευνόητο ότι ένα ακόμα τμήμα των κερδών θα χρησιμοποιηθεί για την καταβολή του φόρου εισοδήματος του νομικού προσώπου της εταιρείας. Ο φόρος αυτός δεν αποτελεί δαπάνη που προσαυξάνει τα έξοδα της εταιρείας αλλά εκφράζει τη συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου στο κερδοφόρο της αποτέλεσμα.

Ο νομοθέτης δεν αφήνει στην Α.Ε πλήρη ελευθερία για τη διάθεση των καθαρών της κερδών. Ένα πλέγμα περιοριστικών διατάξεων έχει τεθεί, που στοχεύουν σε δύο κατευθύνσεις:

α) στο να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα της επιχειρήσεως, η ακεραιότητα του κεφαλαίου της και το αλώβητο των μη προαιρετικών αποθεματικών, με το να τεθούν ορισμένοι κανόνες που απαγορεύουν τη διανομή ή που καθορίζουν ένα ανώτατο ποσό το οποίο μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους και τους λοιπούς ενδεχόμενους δικαιούχους,

β) στο να εξασφαλισθούν οι λοιποί μέτοχοι από κάποιες αποφάσεις που θα μπορούσε να λάβει η αποφασιστική πλειοψηφία η οποία θα είχε ενδεχομένως συμφέρον να αποφευχθεί η διανομή μερίσματος και τα κέρδη να κατευθυνθούν προς το σχηματισμό αποθεματικών. Η διασφάλιση αυτή επιτυγχάνεται με το να καθορισθούν κατώτατα ποσοστά διανεμόμενου πρώτου μερίσματος.

Μέσα στα πλαίσια που οριοθετούν οι νομοθετικοί περιορισμοί καθώς και όσοι άλλοι, πρόσθετοι, έχουν ίσως τεθεί από το καταστατικό της εταιρίας, η Γενική Συνέλευση είναι ελεύθερη να αποφασίσει για τη διάθεση των κερδών. Συνήθως η απόφαση της Γ.Σ. έχει τον χαρακτήρα εγκρίσεως σχετικής προτάσεως που υποβάλλεται σ' αυτήν από το Δ.Σ. της εταιρίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η έννοια της διαθέσεως των κερδών δεν αφορά μόνο στα καθαρά κέρδη της χρήσεως που έκλεισε, αλλά επεκτείνεται και στα αδιάθετα κέρδη προηγούμενων χρήσεων που φέρονται στον ισολογισμό ενάρξεως της χρήσεως ως «υπόλοιπο κερδών εις νέο» (λογαριασμός 42.00 Ε.Γ.Λ.Σ.) ή ως πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού 42.04 «Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων», καθώς επίσης επεκτείνεται και στα αποθεματικά των οποίων η διανομή δεν εμποδίζεται από το νόμο ή το καταστατικό και αποφασίστηκε από τη Γ.Σ.

Στο σημείο αυτό είναι σκόπιμο να διευκρινισθεί η έννοια δύο όρων τους οποίους η πράξη πολλές φορές θεωρεί, εσφαλμένα, ταυτόσημους: της *διαθέσεως* και της *διανομής* κερδών.

Διάθεση κερδών σημαίνει τον καθορισμό του τελικού προορισμού και την κατανομή των σε μερίσματα, αποθεματικά, αμοιβές μελών Δ.Σ., συμμετοχή εργαζομένων, φόρο εισοδήματος, κάλυψη παλαιότερων ζημιών. Κέρδη για τα οποία δεν έχει καθορισθεί τελικός προορισμός καλούνται *αδιάθετα* και μεταφέρονται ως «κέρδη εις νέο» στην επόμενη χρήση για να βρουν τον τελικό προορισμό τους στο μέλλον.

Η διανομή κερδών είναι έννοια μερικότερη και περιλαμβάνει την κατανομή των κερδών που διατίθενται σε τρίτα πρόσωπα και συνεπάγονται για την Α.Ε. εκταμίευση. Έτσι από αυτή την άποψη τα κέρδη διακρίνονται σε διανεμόμενα, όπως τα μερίσματα, οι αμοιβές Δ.Σ., η συμμετοχή εργαζομένων, και μη διανεμόμενα όπως τα διατιθέμενα για αποθεματικά ή κάλυψη παλαιών ζημιών. Ο φόρος εισοδήματος, παρόλο που εκ πρώτης όψεως θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ανήκει στα διανεμόμενα κέρδη, αποτελεί ουσιαστικά μειωτικό κονδύλι των συνολικών κερδών, μετά την αφαίρεση του οποίου τα απομένοντα κέρδη διακρίνονται σε διανεμόμενα και μη διανεμόμενα (βλέπε και παραγρ. 5.1.3).

α) Δεν μπορεί να διανεμηθεί κανένα ποσό κέρδους τόσο της χρήσεως που έκλεισε όσο και προηγούμενων (κέρδη εις νέο, προαιρετικά αποθεματικά) ούτε να διατεθεί για σχηματισμό ή επαύξηση αποθεματικών, εφόσον υπάρχει αναγραμμένη στον ισολογισμό ζημία που προέρχεται από προηγούμενες χρήσεις. Η απαγόρευση αυτή απορρέει από την παραγρ. 1 του άρθρου 45 του Ν. 2190, όπου ορίζεται ότι «καθαρά κέρδη της εταιρίας είναι τα προκύπτοντα μετά την αφαίρεση εκ των πραγματοποιηθέντων ακαθαρίστων κερδών παντός εξόδου, πάσης ζημίας, των κατά νόμο αποσβέσεων και παντός άλλου εταιρικού βάρους». Συνεπώς εφόσον υπάρχει ακάλυπτη ζημία που το ύψος της υπερβαίνει τα καθαρά κέρδη της χρήσεως η Α.Ε. δεν

έχει άλλη δυνατότητα παρά να διαθέσει αυτά τα κέρδη για την εξάλειψη ισόποσου τμήματος της ζημίας.

Βεβαίως η Α.Ε. μπορεί να εξαλείψει τη ζημία και με άλλους τρόπους, όπως με χρησιμοποίηση αποθεματικών, με μείωση του Μ.Κ. της ή με συνδυασμένο τρόπο. Αυτά όμως αποτελούν προαιρετικές δυνατότητες και μπορεί να λεχθεί ότι η αναγραφή ζημίας στον ισολογισμό όταν υπάρχουν σχηματισμένα αποθεματικά που θα μπορούσαν να την καλύψουν, υποδηλώνει τη βούληση της εταιρίας να πραγματοποιηθεί η εξάλειψη της ζημίας από μελλοντικά κέρδη, πράγμα που σημαίνει ότι η εταιρία αποβλέπει στο να διατηρηθούν τα *ίδια κεφάλαια* της στο ύψος που είχαν πριν από την εμφάνιση της ζημίας. Συνεπώς τα κέρδη που θα προκύψουν στο μέλλον, θα πρέπει κατά προτεραιότητα να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη του κενού που προκλήθηκε στα ίδια κεφάλαια από την εμφάνιση της ζημίας.

β) Απαγορεύεται οποιαδήποτε διανομή κερδών εφόσον στο ενεργητικό του ισολογισμού εμφανίζονται αναπόσβεστα έξοδα εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως), εκτός αν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων αυτών είναι μικρότερο από το άθροισμα των προαιρετικών αποθεματικών και του υπολοίπου των κερδών εις νέο. (άρθρο 43 παραγρ. 3 εδ. δ,ε και παρ. 4 εδ. α Ν. 2190 σε συνδυασμό με αρθρ. 112 παραγρ. 15 ίδιου νόμου).

Έξοδα εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως) είναι όσα εμφανίζονται κάτω από το στοιχείο Β του ενεργητικού του υποδείγματος ισολογισμού και συγκεκριμένα:

1. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως.
2. Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων
3. Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου.
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως, στα οποία περιλαμβάνονται:

4α) Έξοδα κεφαλαίου και ομολογιακών δανείων.

4β) Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων.

4γ) Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών.

4δ) Έξοδα αναδιοργανώσεως.

4ε) Συσσωρευμένες προβλέψεις για αποζημίωση του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, για τις οποίες όμως υπάρχει εξαίρεση ως προς την εφαρμογή της διατάξεως αυτής.

4στ) Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως.

Με τα έξοδα εγκαταστάσεως εξομοιώνονται και τα έξοδα ερευνών και αναπτύξεως, που εμφανίζονται στο στοιχείο Π του ενεργητικού, καθώς και τα δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων και λοιπές παραχωρήσεις που περιλαμβάνονται στο στοιχείο Γ2 του ενεργητικού και αποτελούν τμήμα του κονδυλίου αυτού.

Προαιρετικά αποθεματικά εξάλλου είναι όλα τα αποθεματικά που η διανομή τους μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση της Γ.Σ. των μετόχων και χωρίς να προηγηθεί τροποποίηση του καταστατικού. Συνεπώς στα προαιρετικά αποθεματικά δεν περιλαμβάνονται:

1. Το τακτικό αποθεματικό μέχρι το ανώτατο όριο που προβλέπει ο νόμος και το οποίο ισούται προς το 1/3 του Μ.Κ.
2. Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.
3. Τα αποθεματικά που σχηματίζονται με ειδικό προορισμό σύμφωνα με νόμο ή διάταξη του καταστατικού.
4. Οι διαφορές αναπροσαρμογής.

Είναι ευνόητο ότι αν τα υπό στοιχείο 3 αποθεματικά, με τροποποίηση του καταστατικού, αποδεσμευτούν από τον υποχρεωτικό τους προορισμό, συνυπολογίζονται μετά την τροποποίηση, στα προαιρετικά.

Για να μπορέσει να πραγματοποιηθεί διανομή μερίσματος θα πρέπει :

Σύνολο εξόδων πολυετούς αποσβέσεως και εξομοιούμενων < Σύνολο προαιρετικών αποθεματικών και υπόλοιπων κερδών εις νέο.

Η διάταξη αυτή αποβλέπει στην προστασία του συνόλου που απαρτίζεται το Μ.Κ. πλέον τα μη προαιρετικά αποθεματικά τα οποία σχηματίστηκαν για να καλύψουν ειδικούς σκοπούς. Θεωρεί απαραίτητη την κάλυψη των εξόδων πολυετούς αποσβέσεως από σχηματισμένα προαιρετικά αποθεματικά, ως πρόσθετη και ουσιαστική εξασφάλιση επειδή τα έξοδα αυτά δεν αποτελούν ουσιαστικό ενεργητικό και ενδεχόμενη λύση της εταιρίας τα μεταβάλλει και τυπικά σε στοιχεία μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων.

Είναι ευνόητο ότι η απαγόρευση διανομής κερδών αν δεν εκπληρώνεται η παραπάνω προϋπόθεση, δεν εμποδίζει τη διάθεση των υπάρχοντων κερδών για σχηματισμό ή επαύξηση αποθεματικών, προαιρετικών ή μη.

γ) Δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους, εφόσον κατά την ημερομηνία λήξεως της τελευταίας χρήσεως το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού του ΕΓΛΣ, είναι ή μετά από τη διανομή αυτή θα γίνει κατώτερο από το ποσό του Μ.Κ., προσαυξημένον με τα αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό. Το ποσό αυτό μειώνεται κατά το ποσό του Μ.Κ. που δεν έχει ακόμα κληθεί να καταβληθεί (Άρθρο 44α παρ. 1 Ν. 2190). Η έννοια της διανομής εδώ περιλαμβάνει την καταβολή μερισμάτων και τόκων από μετοχές.

Με τη διάταξη αυτή επιδιώκεται να προσδιορισθεί ένα ελάχιστο ιδίων κεφαλαίων που δεν είναι δυνατό να διανεμηθεί με μορφή μερισμάτων ή τόκων στους μετόχους.

Έστω ότι η Α.Ε. «Ω» εμφανίζει στο τέλος της χρήσεως και πριν από κάθε διάθεση κερδών την ακόλουθη εικόνα ιδίων κεφαλαίων:

Μετοχικό Κεφάλαιο		300.000,00
Καταβλημένο	200.000,00	
Οφειλόμενο	100.000,00	
Διαφορά από έκδοση μετοχών		
Υπέρ το άρτιο		30.000,00
Τακτικό αποθεματικό		20.000,00
Ειδικά αποθεματικά καταστατικού		25.000,00
Έκτακτα αποθεματικά		<u>20.000,00</u>
		395.000,00
Μείον ζημιές προηγούμενων χρήσεων		<u>15.000,00</u>
		380.000,00
Πλέον αδιανεμήτα κέρδη		<u>40.000,00</u>
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		420.000,00

Υπολογισμός ανώτατου ορίου διανεμητέου ποσού , με την υπόθεση ότι το οφειλόμενο κεφάλαιο έχει κληθεί να καταβληθεί:

Σύνολο ίδιων κεφαλαίων		420.000,00
Μετοχικό Κεφάλαιο	300.000,00	
Μη διανεμόμενα αποθεματικά:		
Διαφορά υπέρ το άρτιο	30.000,00	
Τακτικό αποθεματικό	20.000,00	
Ειδικά αποθεματικά	25.000,00	375.000,00
Ανώτατο ποσό διανομής		45.000,00
Όπως παρατηρούμε το ανώτατο ποσό διανομής προκύπτει:		
Από τα αδιανεμήτα κέρδη της χρήσεως		40.000,00
Από τα έκτακτα αποθεματικά		<u>20.000,00</u>
		60.000,00
Μείον ζημιές προηγούμενων χρήσεων		<u>15.000,00</u>
Ανώτατο ποσό διανομής		45.000,00

Η διάταξη δηλαδή αυτή διασφαλίζει την κάλυψη της ζημίας από τα κέρδη της χρήσεως και τα έκτακτα αποθεματικά, προσδιορίζοντας ως ανώτατο ποσό διανομής εκείνο που προκύπτει μετά την κάλυψη της ζημίας από τα παραπάνω μεγέθη.

Αν τώρα θελήσουμε να προσδιορίσουμε το μέγιστο ποσό που μπορεί να διανεμηθεί υποθέτοντας ότι το οφειλόμενο κεφάλαιο δεν έχει κληθεί να καταβληθεί, θα είχαμε τον εξής υπολογισμό, εφαρμόζοντας κατά γράμμα το νόμο:

Σύνολο ίδιων κεφαλαίων		420.000,00
Μετοχικό κεφάλαιο	300.000,00	
Μείον οφειλόμενο που δεν έχει κληθεί	<u>100.000,00</u>	
	200.000,00	
Διαφορά υπέρ το άρτιο	30.000,00	
Τακτικό αποθεματικό	20.000,00	
Ειδικά αποθεματικά	25.000,00	= <u>275.000,00</u>
		<u>145.000,00</u>

Το εξαγόμενο αυτού του υπολογισμού είναι παράλογο, επειδή αυξάνει το δυνάμενο να διανεμηθεί ποσό κατά το ύψος του μη κληθέντος κεφαλαίου. Τούτο οφείλεται σε σφάλμα κατά τη διατύπωση του νόμου, στον οποίο μεταφέρθηκε ελλιπώς αντίστοιχη διάταξη της κοινοτικής οδηγίας. Στην πραγματικότητα, στα πλαίσια των υποδειγμάτων ισολογισμού του ΕΓΛΣ, η αφαίρεση του μη κληθέντος κεφαλαίου αποτελεί εσφαλμένη ενέργεια και το κείμενο του νόμου θα πρέπει να διορθωθεί τροποποιούμενο.

δ) Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσεως που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη Γ.Σ. η διανομή τους, και μειωμένο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό (Άρθρο 44α § 2 Ν. 2190).

Το ανώτατο όριο που προσδιορίστηκε προηγουμένως είναι δυνατό να διανεμηθεί ως μέρος στους μετόχους υπό δύο προϋποθέσεις:

— ότι η Γ.Σ. θα εγκρίνει να διανεμηθούν όλα τα προαιρετικά αποθεματικά καθώς και τα κέρδη εις νέο, και

— ότι η Α.Ε δεν υπέχει υποχρέωση να επαυξήσει το τακτικό αποθεματικό και τα ειδικά αποθεματικά του καταστατικού.

Αυτές όμως οι προϋποθέσεις σπάνια πληρούνται και έτσι το ποσό που τελικά επιτρέπεται να διανεμηθεί στους μετόχους είναι χαμηλότερο από αυτό που προσδιορίστηκε προηγουμένως κατά:

— το τμήμα των προαιρετικών αποθεματικών για τα οποία η Γ.Σ δεν αποφάσισε τη διανομή τους,
— τα ποσά που η επιχείρηση οφείλει να κρατήσει από τα κέρδη για σχηματισμό υποχρεωτικών αποθεματικών.

Υποθέτοντας στο προηγούμενο παράδειγμα μας ότι:

α) η επιχείρηση οφείλει να κρατήσει από τα κέρδη της χρήσεως 5% για τακτικό αποθεματικό και 10% για ειδικά αποθεματικά καταστατικού, και

β) ότι αποφασίστηκε διανομή έκτακτου αποθεματικού €5.000,00, ο σχετικός υπολογισμός θα έχει ως εξής:

Αποτελέσματα (κέρδη) κλειόμενης χρήσης		40.000,00
Μείον ζημιές προηγούμενων χρήσεων		<u>15.000,00</u>
		25.000,00
Αποθεματικά των οποίων αποφασίσθηκε η διανομή		<u>5.000,00</u>
		30.000,00
Μείον κρατήσεις για αποθεματικά:		
Τακτικό 25.000 * 5%	1.250,00	
Ειδικά 25.000 * 10%	<u>2.500,00</u>	<u>3.750,00</u>
Υπόλοιπο μέχρι το οποίο επιτρέπεται να γίνει διανομή στους μετόχους		26.250,00
<i>Στο ίδιο εξαγόμενο φθάνουμε και ως εξής:</i>		
Ανώτατο ποσό που μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους		45.000,00
Μείον:		
Προαιρετικά αποθεματικά που δεν αποφασίσθηκε η διανομή τους		
20.000,00 - 5.000,00=	<u>15.000,00</u>	
Κρατήσεις για σχηματισμό υποχρεωτικών αποθεματικών:		
Τακτικού	1.250,00	
Ειδικών	<u>2.500,00</u>	<u>18.750,00</u>
Υπόλοιπο μέχρι το οποίο επιτρέπεται να γίνει διανομή στους μετόχους		26.250,00

ε) Η διάθεση κερδών ακολουθεί τη ακόλουθη σειρά:

-Αφαιρείται η κατά τον νόμο ή το καταστατικό κράτηση για τακτικό αποθεματικό, η κράτηση αυτή κατά νόμο ανέρχεται στο $1/20$ των καθαρών ετησίων κερδών (5%) και παύει να είναι υποχρεωτική μόλις το αποθεματικό φθάσει το $1/3$ του Μ.Κ. Το καταστατικό μπορεί να ορίσει ανώτερα ποσοστά τόσο ως προς την κράτηση όσο και ως προς το ύψος, οπότε ο υπολογισμός θα γίνει με τα ποσοστά αυτά.

-Κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή πρώτου μερίσματος 6% επί του καταβλημένου Μ.Κ. Σύμφωνα όμως με τον Ν. 876/1979, οι Α.Ε. υποχρεούνται να διανείμουν στους μετόχους τουλάχιστον 35% επί των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού εφόσον το ποσό τούτο είναι ανώτερο του 6% επί του Μ.Κ. Η Γ.Σ. με πλειοψηφία τουλάχιστον 80% του καταβλημένου Μ.Κ. μπορεί να αποφασίσει να μη διανεμηθεί το 35% του υπολοίπου των κερδών αν είναι μεγαλύτερο, αλλά μόνο το ποσό που προκύπτει από τον υπολογισμό προς 6% επί του καταβλημένου κεφαλαίου και να κεφαλαιοποιηθεί η μεταξύ Γ- των δύο ποσών διαφορά. Επίσης η Γ.Σ., με πλειοψηφία 95% τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου αποφασίζει να διανεμηθεί το 6% επί του καταβλημένου κεφαλαίου και να μη κεφαλαιοποιηθεί η μεταξύ των δύο ποσών διαφορά.

-Εφόσον η Α.Ε. κατέχει ίδιες μετοχές οφείλει να διαθέσει κατά προτεραιότητα τα κέρδη που απομένουν μετά τις κρατήσεις τακτικού αποθεματικού και πρώτου μερίσματος, για το σχηματισμό αποθεματικού ισόποσου με την αξία κτήσεως αυτών των μετοχών (αποθεματικό για ίδιες μετοχές, άρθρο 42 ε § 13 Ν. 2190).

-Το υπόλοιπο διατίθεται όπως ορίζει το καταστατικό ή όπως αποφασίζει η Γ.Σ. εφόσον της παρέχεται από το καταστατικό αυτή η αρμοδιότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Οικονομικές καταστάσεις είναι πίνακες, στους οποίους εμφανίζονται τα στοιχεία του ισολογισμού και ορισμένων άλλων λογαριασμών των οικονομικών μονάδων, κεφαλαιώδους σημασίας. Σε προσάρτημα των οικονομικών αυτών καταστάσεων εμφανίζονται επεξηγηματικές και άλλες σημαντικές πληροφορίες, που έχουν σκοπό να διευκολύνουν αυτούς που ενδιαφέρονται, για τον οικονομικό οργανισμό, στην αναγκαία και πλήρη ενημέρωσή τους.

Οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται στο τέλος της χρήσης είναι η παρακάτω:

- A) Ισολογισμός τέλους χρήσης
- B) Αποτελέσματα χρήσης
- Γ) Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων χρήσης
- Δ) Ο λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης και
- Ε) Το Προσάρτημα του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων χρήσης

Όλες οι παραπάνω καταστάσεις (Α,Β,Γ,Δ) συντάσσονται σύμφωνα με τα αντίστοιχα υποδείγματα που υποδεικνύει το Ε.Γ.Λ.Σ. Το προσάρτημα του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων χρήσης αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα των προηγούμενων οικονομικών καταστάσεων και δίνει πρόσθετες πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο των κονδυλίων που περιλαμβάνουν οι καταστάσεις Α,Β,Γ.

Καταρτίζεται από τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση να δημοσιεύσουν τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι πίνακες Α,Β,Γ,Δ καταχωρούνται στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών. Τα υποδείγματα των παραπάνω πινάκων παρατίθενται στο τέλος του βιβλίου.

Σημαντικές πληροφορίες παρέχονται από το πιστοποιητικό ελέγχου του ελεγκτή λογιστή και την έκθεση διαχείρισεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρίας.

Ακόμη χρήσιμα στοιχεία μπορούν να ληφθούν από τη Στατιστική Υπηρεσία, δημοσιεύματα του Σ.Ε.Β και άλλες πηγές.

4.1.1 Ισολογισμούς τέλους χρήσης

Όπως έχουμε αναφερθεί και παραπάνω στο τέλος της χρήσης γίνεται ο τελικός Ισολογισμός. Ο ισολογισμός αυτός λέγεται τελικός για την χρονιά που πέρασε και θα παρθεί σαν αρχικός στη χρονιά που έρχεται. Παραθέτουμε έναν πίνακα του Ισολογισμού στις 31/12/XX.

4.1.2 Αποτελέσματα χρήσης

Η Κατάσταση των Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Γενικά

Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως καταρτίζεται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε χρήσεως, καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών και δημοσιεύεται.

Στην κατάσταση του λογαριασμού περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τουλάχιστο τα στοιχεία του υποδείγματος, εφόσον τα στοιχεία αυτά υπάρχουν στην οικονομική μονάδα. Επιτρέπεται μεγαλύτερη ανάλυση των κονδυλίων στα οποία αντιστοιχούν αραβικοί αριθμοί.

Κατηγορίες Κονδυλίων

1- Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις), είναι οι καθαρές πωλήσεις εμπορευμάτων, προϊόντων έτοιμων και ημιτελών, λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού και οι πωλήσεις υπηρεσιών.

2- Κόστος Πωλήσεων, είναι η διαφορά, αν πρόκειται π.χ. για εμπορεύματα, της αξίας των Αρχικών αποθεμάτων + Αγορές εμπορευμάτων - Αποθέματα τέλους χρήσεως με άλλη έκφραση είναι η αλγεβρική διαφορά μεταξύ των κονδυλίων Κύκλος Εργασιών και Μικτά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως.

3- Μικτό αποτέλεσμα είναι η διαφορά μεταξύ τιμής πωλήσεως και τιμής κτήσεως του αγαθού.

4 - Άλλα Έσοδα Εκμεταλλεύσεως, περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων, έσοδα παρεπόμενων ασχολιών και χρησιμοποιημένες προβλέψεις για κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως.

5 - Στις κατηγορίες έξοδα διοικητικής λειτουργίας, έξοδα λειτουργίας ερευνών αναπτύξεως και έξοδα λειτουργίας διαθέσεως είναι τα έξοδα τα οποία έχουν συγκεντρωθεί κατά λειτουργία είτε από την αναλυτική λογιστική είτε από τη γενική με τη χρησιμοποίηση τεταρτοβάθμιων λογαριασμών, είτε εξωλογιστικά ή και εσωλογιστικά με τη χρησιμοποίηση φύλλου μερισμού εξόδων

6- Έσοδα Συμμετοχών και Έσοδα Χρεογράφων, είναι τα έσοδα από μερίσματα συμμετοχών και χρεογράφων καθώς και οι τόκοι από χρεόγραφα. Αφορούν μερίσματα μετοχών της ημεδαπής, εισαγμένων ή μη στο χρηματιστήριο, μερίσματα μετοχών αλλοδαπής προελεύσεως, κέρδη από συμμετοχή σε αλλοδαπές Ε.Π.Ε., προσόδους από μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και κέρδη από συμμετοχή σε ημεδαπές Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξίες εκτελέσεως τεχνικών έργων.

7- Κέρδη Πωλήσεως Συμμετοχών και Χρεογράφων.

8- Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα.

9- Διαφορές Αποτιμήσεως Συμμετοχών και Χρεογράφων.

10- Έξοδα και Ζημίες Συμμετοχών και Χρεογράφων.

11- Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα.

12- Από το αλγεβρικό άθροισμα των πιο πάνω κονδυλίων προκύπτουν το αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως από εργασίες και το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα ,όπως εμφανίζονται στο λογαριασμό της Γενικής Εκμεταλλεύσεως.

13- Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα.

- 14- Έκτακτα Κέρδη.
- 15- Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων.
- 16- Έσοδα από Προβλέψεις Προηγούμενων Χρήσεων.
- 17- Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα.
- 18- Έκτακτες Ζημιές.
- 19- Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων.
- 20- Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους.
- 21- Από το αλγεβρικό άθροισμα των ολικών αποτελεσμάτων εκμεταλλεύσεως των έκτακτων αποτελεσμάτων προκύπτουν τα συνολικά αποτελέσματα από την αφαίρεση των μη ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεων.
- 22- Στην κατηγορία, Σύνολο Αποσβέσεων Πάγιων Στοιχείων περιλαμβάνονται όλες οι αποσβέσεις, τακτικές και πρόσθετες. Από το ποσό αυτών των αποτελεσμάτων αφαιρούνται οι μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις και βρίσκεται το καθαρό αποτέλεσμα (προ φόρων) της χρήσεως, Καθαρά κέρδη χρήσεως, ή Καθαρές ζημιές χρήσεως.

4.1.3 Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων χρήσης

Ο Πίνακας Διαθέσεως Αποτελεσμάτων

Γενικά

Ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων καταρτίζεται υποχρεωτικά στην περίπτωση που γίνεται διάθεση αποτελεσμάτων και δημοσιεύεται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε χρήσεως.

Στον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται υποχρεωτικά όλα τα στοιχεία του υποδείγματος, εφόσον υπάρχουν στην οικονομική μονάδα.

Κατηγορίες Κονδυλίων

1- Στην κατηγορία, Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσεως, περιλαμβάνονται τα Καθαρά Κέρδη Χρήσεως ή οι Καθαρές Ζημιές Χρήσεως.

2- Στην κατηγορία, Υπόλοιπο Αποτελεσμάτων Προηγούμενων Χρήσεων περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί: υπόλοιπο κερδών εις νέο, υπόλοιπο ζημιών εις νέο και το όλο ή μέρος του, υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

3- Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου Προηγούμενων Χρήσεων, είτε είναι χρεωστικές, είτε πιστωτικές.

4- Αποθεματικά προς Διάθεση, περιλαμβάνονται όλα ή μέρος των αποθεματικών για τα οποία αποφασίζεται η διάθεσή τους, για διανομή μερισμάτων ή για κάλυψη ζημιών.

5- Από το αλγεβρικό άθροισμα των πιο πάνω κονδυλίων αφαιρούνται οι φόροι εισοδήματος, εισφορά ΟΓΑ και οι λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι και το υπόλοιπο του

λογαριασμού, αν είναι κέρδη, θα διατεθεί σύμφωνα με την απόφαση που λαμβάνεται από το αρμόδιο όργανο.

4.1.4 Ο λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης

Η Κατάσταση του Λογαριασμού της Γενικής Εκμεταλλεύσεως

Γενικά για την κατάσταση Λογαριασμού Γενικής Εκμεταλλεύσεως

Σύμφωνα με το Ε.ΓΛΣ, η κατάσταση λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως:

(α) Καταρτίζεται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε χρήσεως, σύμφωνα με το υπόδειγμα της προηγούμενης παραγράφου.

(β) Καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών αμέσως μετά την καταχώρηση του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και του πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων. Κατά την καταχώρηση αυτή για κάθε κονδύλι γίνεται συσχέτιση με τον ή τους κωδικούς αριθμούς των αντίστοιχων λογαριασμών του σχεδίου λογαριασμών, όπως φαίνεται στο υπόδειγμα.

(γ) Περιλαμβάνει υποχρεωτικά τουλάχιστον τα στοιχεία του υποδείγματος της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον τα στοιχεία αυτά υπάρχουν στην εταιρία.

(δ) Περιλαμβάνει δυο στήλες, οι οποίες αντιστοιχούν: (1) στην χρήση του ισολογισμού και (2) στην προηγούμενη αυτού χρήση.

Τονίζεται ότι η κατάρτιση και καταχώρηση στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών της σχολιαζόμενης καταστάσεως θα είναι υποχρεωτική για όσες εταιρίες υποχρεωθούν να εφαρμόσουν το Ε.ΓΛΣ.

Ο ν. 2190/1920 δεν υποχρεώνει τις εταιρίες στην κατάρτιση τέτοιας οικονομικής καταστάσεως. Δεν υποχρεούται, συνεπώς, η εταιρία το λογαριασμό γενικής εκμεταλλεύσεως που προαιρετικά καταρτίζει να τον καταχωρεί στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών, να τον υποβάλλει στη Νομαρχία για καταχώρηση στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών, να τον δημοσιεύει, κλπ. Αν στο μέλλον ορισμένες εταιρίες υποχρεωθούν να εφαρμόσουν το Ε.ΓΛΣ, οι εταιρίες αυτές θα υποχρεούνται στην κατάρτιση καταστάσεως γενικής εκμεταλλεύσεως την οποία θα καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών, δε θα υποχρεούνται όμως στην υποβολή αυτής στη Νομαρχία για την καταχώρηση της στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών και στη δημοσίευσή της. Ευνόητο ότι οι εταιρίες έχουν το δικαίωμα να δημοσιεύουν τη σχολιαζόμενη κατάσταση που καταρτίζουν. Ση-μειώνουμε ακόμη ότι δεν έχουν υποχρέωση καταρτίσεως κλπ. τέτοιας καταστάσεως οι εταιρίες που προαιρετικά εφαρμόζουν το Ε.ΓΛΣ.

Σπουδαιότητα της καταστάσεως Λογαριασμού Γενικής Εκμεταλλεύσεως

Η κατάσταση λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως είναι σημαντικής βαρύτητας, γιατί παρέχει σπουδαίες πληροφορίες που δεν παρέχονται από τις άλλες οικονομικές καταστάσεις. Οι σπουδαιότερες από τις πληροφορίες αυτές είναι ότι η κατάσταση αυτή:

(α) Παρουσιάζει το οργανικό αποτέλεσμα ή, όπως αλλιώς λέγεται, το αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως της επιχειρήσεως, δηλ. το αποτέλεσμα από τις τακτικές-οργανικές εργασίες της επιχειρήσεως. Το αποτέλεσμα αυτό είναι η διαφορά μεταξύ των εσόδων που προέκυψαν από το κύριο αντικείμενο της επιχειρήσεως και τις παρεπόμενες δραστηριότητες της και των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν αντίστοιχα για την πραγματοποίηση των εσόδων αυτών.

(β) Εμφανίζει τα αναλυτικά στοιχεία του μικτού κέρδους, αφού παρουσιάζονται σ' αυτόν οι αγορές, οι πωλήσεις και τα αποθέματα αρχής και τέλους χρήσεως, καθώς και τα κατ' είδος οργανικά έξοδα της χρήσεως.

(γ) Παρέχει συνοπτική εικόνα της δραστηριότητας που συντελέστηκε από την επιχείρηση και αποτελεί πηγή πληροφοριών τόσο για την ίδια την επιχείρηση όσο και για όσους συναλλάσσονται με αυτήν.

(δ) Παρέχει την εικόνα της κυκλοφορίας των αποθεμάτων που συνιστούν τα στοιχεία βάσεως για την επιχείρηση.

(ε) Με την προϋπόθεση ότι καταρτίζεται με σταθερή διάρθρωση, παρέχει τη δυνατότητα γόνιμων διαχρονικών συγκρίσεων των οργανικών εσόδων, εξόδων και αποτελεσμάτων.

(στ) Παρέχει τη δυνατότητα συσχετισμών των στοιχείων που καταχωρούνται σ' αυτόν και την εξαγωγή γόνιμων σχέσεων.

(ζ) Συμπληρούμενος με την ανάλυση του μικτού κέρδους κατά είδος ή κατά ομάδα εμπορευμάτων ή με οποιοδήποτε άλλο γόνιμο τρόπο είναι δυνατό με στατιστική επεξεργασία των στοιχείων που αναγράφονται σ* αυτόν να αντικαταστήσει την Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως, η τήρηση της οποίας είναι δαπανηρή και πολύπλοκη.

Στην κατάσταση του λογαριασμού αυτού περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, εφόσον υπάρχουν, τουλάχιστον τα στοιχεία του υποδείγματος.

Κατηγορίες Κονδυλίων

1-Αποθέματα Ενάρξεως Χρήσεως, περιλαμβάνονται, κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό ή αναλυτικότερα τα αρχικά αποθέματα της χρήσεως.

2-Οι Αγορές Χρήσεως, περιλαμβάνονται, κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό ή αναλυτικότερα, οι αγορές αποθεμάτων της χρήσεως.

3-Αποθέματα τέλους Χρήσεως, τα τελικά αποθέματα της χρήσεως, κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό ή αναλυτικότερα, όπως και στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις.

4-Τα οργανικά έξοδα κατ'είδος, κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό ή αναλυτικότερα .

Το άθροισμα των αγορών χρήσεως, της διαφοράς (+ ή -) των αρχικών ή τελικών αποθεμάτων και των οργανικών εξόδων, απεικονίζει το συνολικό κόστος των οργανικών εσόδων της χρήσεως, δηλαδή το κόστος εκμεταλλεύσεως της οικονομικής μονάδας.

Η διαφορά του συνολικού κόστους εσόδων και του κόστους ιδιοπαραγωγής και βελτιώσεως πάγιων στοιχείων απεικονίζει το κόστος εσόδων εκμεταλλεύσεως και λοιπών δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας.

5-Πωλήσεις, περιλαμβάνονται κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό ή αναλυτικότερα, οι πωλήσεις που πραγματοποιούνται από την εκμετάλλευση των κύριων δραστηριοτήτων της.

6-Στην κατηγορία Λοιπά Οργανικά Έσοδα περιλαμβάνονται αυτά που προέρχονται από την εκμετάλλευση των κύριων ή παρεπόμενων δραστηριοτήτων της.

Από την συσχέτιση των συνολικών εσόδων του λογαριασμού της γενικής εκμεταλλεύσεως με το κόστος των εσόδων αυτών, προκύπτουν τα καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) της εκμεταλλεύσεως.

4.1.5 Το Προσάρτημα του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων χρήσης

Το Προσάρτημα του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Περιεχόμενο του προσαρτήματος

Το προσάρτημα δεν δημοσιεύεται, όπως οι άλλες οικονομικές καταστάσεις, αλλά υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου και κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί με αίτηση του να ζητήσει αντίγραφο.

Η μελέτη του προσαρτήματος είναι απαραίτητη από κάθε αναλυτή γιατί περιέχει σημαντικές πληροφορίες, που δεν περιλαμβάνονται στις άλλες οικονομικές καταστάσεις.

Μερικά από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο προσάρτημα είναι, οι μέθοδοι αποτιμήσεως, οι προβλέψεις, οι αποσβέσεις, οι διαφορές από αποτιμήσεις, οι συμμετοχές, ο μέσος όρος του προσωπικού που απασχολήθηκε, οι υποχρεώσεις που είναι πληρωτέες μετά την πάροδο πενταετίας, οι παρεκκλίσεις από τη νομοθεσία, επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικές με τη συγκρισιμότητα των στοιχείων του ισολογισμού της χρήσεως με τον ισολογισμό της προηγούμενης χρήσεως, ως και άλλες επεξηγήσεις σχετικές με τη δράση της οικονομικής μονάδας.

5.1 Άνοιγμα των βιβλίων για την επόμενη χρήση

Γίνετε με δύο εγγραφές με χρήση του λογαριασμού 89 “Ισολογισμός” και 89.00 “Ισολογισμός ανοίγματος”.

Στην πρώτη εγγραφή χρεώνονται οι λογαριασμοί του Ενεργητικού και πιστώνεται ο λογαριασμός 89 “Ισολογισμός” και 89.00 “Ισολογισμός ανοίγματος” με το άθροισμα των χρεωστικών υπολοίπων. Οι αναλυτικοί λογαριασμοί ανοίγουν από την απογραφή.

Στην δεύτερη εγγραφή χρεώνεται ο λογαριασμός 89 “Ισολογισμός” και 89.00 “Ισολογισμός ανοίγματος” και πιστώνονται οι λογαριασμοί του Παθητικού και τα υπόλοιπα τους.

5.2 Κλείσιμο των βιβλίων για την επόμενη χρήση

Γίνετε με δύο εγγραφές με χρήση του λογαριασμού 89 “Ισολογισμός” και 89.01 “Ισολογισμός κλεισίματος”.

Στην α’ εγγραφή χρεώνονται οι λογαριασμοί 89 “Ισολογισμός” και 89.01 “Ισολογισμός κλεισίματος” με το άθροισμα των υπολοίπων των λογαριασμών του Ενεργητικού και πιστώνονται οι λογαριασμοί του Ενεργητικού, για να εξισωθούν. Στη β’ εγγραφή χρεώνονται οι λογαριασμοί του Παθητικού και συνεπώς εξισώνονται και πιστώνεται ο λογαριασμός 89 “Ισολογισμός” και 89.01 “Ισολογισμός κλεισίματος” με το άθροισμα των υπολοίπων των λογαριασμών του Παθητικού. Έτσι εξισώνονται όλοι οι λογαριασμοί του Ισολογισμού. Επίσης εξισωμένος είναι και ο λογαριασμός 89 “Ισολογισμός” και 89.01 “Ισολογισμός κλεισίματος”.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Παράδειγμα Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Στο κεφάλαιο αυτό σας παραθέτουμε μία φανταστική εταιρεία την οποία ονομάσαμε ΣΕΛΛΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ ΑΕ.

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο στις 9 Σεπτεμβρίου 1999 με αριθμό μητρώου ανώνυμων εταιρειών ΑΤ 145667. Η κύρια δραστηριότητα της, είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Οι Οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

ΣΕΛΛΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ ΑΕ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛΙΔΑ
Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι	1
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	2
Έκθεση ελεγκτών	3
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	4
Ισολογισμός	5
Κατάσταση αλλαγών στα Ίδια Κεφάλαια	6
Κατάσταση ταμειακών ροών	7
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	8-13
Πρόσθετες πληροφορίες στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	14

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

Διοικητικό Συμβούλιο:

Δεληγιάννη Γεωργία

Γραμματέας Εταιρείας:

**Temenos Office Limited
Ναρσή 8
1066 Εσταυρωμένος
Ηράκλειο Κρήτης
Ελλάδα**

Ελεγκτές:

**Κίκιλης Γ. ΑΕ
Εγκεκριμένοι Λογιστές
Αθηνάς 18
Γραφ.22 , 1066 Εσταυρωμένος
Ηράκλειο Κρήτης
Ελλάδα**

Εγγεγραμμένο γραφείο:

**Ναρσή 8
1066 Εσταυρωμένος
Ηράκλειο Κρήτης
Ελλάδα**

Αριθμός Εγγραφής:

ΑΤ 145667

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεση του μαζί με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Κύρια δραστηριότητα

Η κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της Εταιρείας για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 4. Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται την πληρωμή μερίσματος όπως παρουσιάζεται πιο κάτω και το υπόλοιπο καθαρό κέρδος για το έτος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Μερίσματα

Στις 30 Απριλίου 2005 οι σύμβουλοι ενέκριναν την πληρωμή ενδιάμεσου μερίσματος ύψους US\$ 425,000.

Μετοχικό κεφάλαιο

Δεν υπήρξαν αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση έτους.

Διοικητικό συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2006 και κατά την ημερομηνία της έκθεσης αυτής παρουσιάζονται στη σελίδα 1. Ο σύμβουλος ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου καθ όλη τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας όλα τα σημερινά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διατηρούν το αξίωμα τους.

Δεν υπήρξαν σημαντικές αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων ή στην αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ελεγκτές

Οι ελεγκτές, Κίκιλης Γεώργιος ΑΕ έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και ψήφισμα που να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή τους, θα κατατεθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου,

Δεληγιάννη Γεωργία

Σύμβουλος(Υπογραφή)

Ελλάδα, 16 Ιανουαρίου 2007

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς τα μέλη της Σέλλιου Σταματίνα ΑΕ**Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων**

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Σέλλιου Σταματίνα ΑΕ (η "Εταιρεία") στις σελίδες 4 μέχρι 13, που αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2006, και την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την κατάσταση αλλαγών στα ίδια κεφάλαια και την κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία και δίκαιη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικού ελέγχου σχετικού με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών αρχών και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη πάνω σ' αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση τον έλεγχο μας. Η έκθεση αυτή γίνεται αποκλειστικά προς τα μέλη της Εταιρείας, ως σώμα, σύμφωνα με το Άρθρο 156 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113. Η ελεγκτική μας εργασία έχει αναληφθεί έτσι ώστε να μπορέσουμε να εκθέσουμε στα μέλη της Εταιρείας εκείνα τα θέματα που απαιτούνται από εμάς σε μια έκθεση ελεγκτή και για κανένα άλλο σκοπό. Στο μέγιστο βαθμό που επιτρέπεται από το νόμο, δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη προς οποιονδήποτε εκτός της Εταιρείας και των μελών της Εταιρείας ως σώμα, για την ελεγκτική μας εργασία, για την έκθεση αυτή, ή για τις γνώμες που έχουμε σχηματίσει. Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφωνόμαστε με δεοντολογικές απαιτήσεις και όπως προγραμματίζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο για να πάρουμε λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ένας έλεγχος συνεπάγεται την εκτέλεση διαδικασιών για τη λήψη ελεγκτικής μαρτυρίας για ποσά και άλλες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες που επιλέγονται εξαρτώνται από την κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιωδών λαθών και παραλείψεων των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τον εσωτερικό έλεγχο που σχετίζεται με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της οντότητας για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου της οντότητας. Ένας έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών που χρησιμοποιήθηκαν και της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της γενικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι η ελεγκτική μαρτυρία που έχουμε λάβει είναι επαρκής και κατάλληλη για να παράσχει μια βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Σέλλιου Σταματίνα στις 31 Δεκεμβρίου 2005, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Λευκωσία, 16 Ιανουαρίου 2007

Κίκιλης Γεώργιος ΑΕ
(Υπογραφή)

Εγκεκριμένοι Λογιστές

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006**

	Σημ.	2006 US\$	2005 US\$
Εισοδήματα	4	-	500,000
Άλλα έσοδα	5	1,086,830	-
Έξοδα διοίκησης		(6,117)	(10,589)
Κέρδος από εργασίες	6	1,080,713	489,411
Έξοδα			
χρηματοδότησης	7	3,247	(2,674)
Κέρδος πριν τη φορολογία		1,083,960	486,737
Φορολογία	8	(551)	(59,621)
Καθαρό κέρδος για το έτος		1,083,409	427,116

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006**

	Σημ	2006 US\$	2005 US\$
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία	10	-	618
		-	618
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα ποσά	12	104,972	101,072
Επένδυση διαθέσιμη προς πώληση	11	72	-
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο		1,084,094	8,353
		1,089,138	109,425
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		1,189,138	109,425
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό Κεφάλαιο	13	18,410	18,410
Κέρδη που κρατήθηκαν		1,086,916	3,507
		1,105,326	21,917
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	14	24,230	20,828
Τρέχουσες Φορολογικές υποχρεώσεις	15	59,582	67,298
		83,812	88,126
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		1,189,138	109,425

Στις 16 Ιανουαρίου 2007 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΕΛΛΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ ΑΕ ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

(Υπογραφή)

Δεληγιάννη Γεωργία
Σύμβουλος

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

	Μετοχικό κεφάλαιο	Κέρδη που κρατήθηκαν	Ολικό
Σημ.	US\$	US\$	US\$
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2005	18,410	1,391	19,801
Καθαρό κέρδος για το έτος	-	427,116	427,116
Μερίσματα	9	(425,000)	(425,000)
	-	2,116	2,116
Στις 31 Δεκεμβρίου 2005			
1 Ιανουαρίου 2006	18,410	3,507	21,917
Καθαρό κέρδος για το έτος	-	1,083,409	1,083,409
Στις 31 Δεκεμβρίου 2006	18,410	1,086,916	1,105,326

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

	2006 US\$	2005 US\$
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ		
Κέρδος πριν τη φορολογία	1,083,960	486,737
Αναπροσαρμογή για:		
Μη πραγματοποιηθέν συναλλαγματικό (κέρδος) / ζημιά	(15,697)	699
(Κέρδος) από πώληση επενδύσεων σε συνδεδεμένες εταιρείες (Ζημιά) / κέρδος από εργασίες πριν από αλλαγές στο κεφάλαιο κινήσεως	(1,083,830) (18,567)	- 487,436
Αλλαγές στο κεφάλαιο κινήσεως:		
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα ποσά	(3,900)	(74,013)
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	3,402	8,002
Καθαρά μετρητά (για) / από εργασίες	(19,065)	(421,425)
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
Είσπραξη από πώληση επενδύσεων σε συνδεδεμένες εταιρείες	1,087,376	-
Καθαρά μετρητά από επενδυτικές δραστηριότητες	1,087,377	-
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
Αποπληρωμή δανείων	7,430	-
Πληρωμή μερισμάτων	-	(425,000)
Καθαρά μετρητά απο/ (για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	7,430	(425,000)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	1,075,741	
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών:		
Στην αρχή του έτους	8,353	11,928
Στο τέλος του έτους	1,084,094	8,533

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006****1. Σύσταση και κύριες δραστηριότητες****Χώρα συστάσεως**

Η Εταιρεία συστάθηκε στην Κύπρο στις 9 Σεπτεμβρίου 1999 ως ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113. Το εγγεγραμμένο γραφείο της είναι στην Καρπενησιού 30,1077 Λευκωσία, Κύπρος.

Κύρια δραστηριότητα

Η κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

2. Λογιστικές αρχές

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ. 113. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στην διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της διεύθυνσης της Εταιρείας σε σχέση με τις τρέχουσες* συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Αναγνώριση εισοδημάτων

Το εισόδημα αποτελείται από την αξία τιμολόγησης για υπηρεσίες μετά την αφαίρεση του φόρου προστιθέμενης αξίας, των επιστροφών και των εμπορικών εκπτώσεων. Τα έσοδα της Εταιρείας αναγνωρίζονται ως εξής:

• Παροχή υπηρεσιών

Οι πωλήσεις υπηρεσιών αναγνωρίζονται στη λογιστική περίοδο που προσφέρονται οι υπηρεσίες με αναφορά στη συμπλήρωση της συγκεκριμένης συναλλαγής υπολογισμένη με βάση των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν ως αναλογία των συνολικών υπηρεσιών που θα προσφερθούν.

Έξοδα χρηματοδότησης

Χρεωστικοί τόκοι και άλλα έξοδα δανεισμού διαγράφονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όπως πραγματοποιούνται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006****2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Μετατροπή ξένου νομίσματος****(1) Νόμισμα αποτίμησης**

Οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάζονται σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών (το νόμισμα αποτίμησης) το οποίο είναι το νόμισμα που καλύτερα παρουσιάζει την ουσία των οικονομικών πράξεων και δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

(2) Μετατροπή ξένου νομίσματος

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από την μετάφραση χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Συναλλαγματικές διαφορές σε επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση συμπεριλαμβάνονται στο αποθεματικό δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια.

Φορολογία

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία για την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους υπολογίζονται με βάση το ποσό που αναμένεται ότι θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί από τις φορολογικές αρχές χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που είχαν θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Μερίσματα

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της Εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας στο έτος που τα μερίσματα εγκρίνονται από τους μετόχους της Εταιρείας.

Συνδεδεμένες εταιρείες

Οι συνδεδεμένες εταιρείες είναι όλες οι οντότητες στις οποίες η Εταιρεία ασκεί σημαντική επιρροή, και που γενικά συνοδεύεται από ένα μερίδιο μεταξύ 20% και 50% στα δικαιώματα ψήφου αλλά τις οποίες δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης μείον πρόβλεψη για μόνιμη μείωση της αξίας τους, η οποία αναγνωρίζεται ως έξοδο της περιόδου κατά την οποία εντοπίζεται η μείωση.

Μετοχικό κεφάλαιο

Οι συνήθεις μετοχές ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια.

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και στην τράπεζα.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου**(1) Παράγοντες οικονομικού κινδύνου**

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας και συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που έχει. Η πολιτική που εφαρμόζει η Εταιρεία στη διαχείριση των κινδύνων ώστε να τους ελέγχει, εξηγείται πιο κάτω:

(1.1) Κίνδυνος τιμής αγοράς

Ο κίνδυνος τιμής αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και οι εμπορικές επενδύσεις της Εταιρείας υπόκεινται σε κίνδυνο τιμής αγοράς λόγω αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές τιμές των επενδύσεων. Η Εταιρεία διαχειρίζεται τον κίνδυνο της τιμής αγοράς μέσω επενδύσεων σε διάφορους τίτλους και διασπορά του χαρτοφυλακίου επενδύσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(1.2) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δε συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η Εταιρεία εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

(1.3) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα αποτίμησης της Εταιρείας. Η Εταιρεία υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών και Ευρώ. Η διεύθυνση της Εταιρείας παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

4. Εισοδήματα

	2006	2005
	US\$	US\$
Παροχή Υπηρεσιών	-	500,000

5. Άλλα έσοδα

	2006	2005
	US\$	US\$
Κέρδος από πώληση επενδύσεων σε συνδεδεμένες εταιρίες	1,086,830	-

6. Κέρδος από εργασίες

	2006	2005
	US\$	US\$
Το κέρδος από εργασίες αναφέρεται μετά τη (πίστωση)/χρέωση των πιο κάτω κονδυλίων:		
Αμοιβή ελεγκτών	1000	570

7. Έξοδα χρηματοδότησης

	2006	2005
	US\$	US\$
(Κέρδος) / ζημιά από δοσοληψίες σε ξένο συνάλλαγμα	(3,421)	2,128
Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης	174	546
	3,247	2,674

8. Φορολογία

	2006	2005
	US\$	US\$
Εταιρικός φόρος - τρέχοντος έτους	-	59,316
Αμυντική εισφορά - τρέχοντος έτους	551	305
Σύνολο πρόνοιας έτους	551	59,621

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

8. Φορολογία (συνέχεια)

Ο φόρος επί των κερδών της Εταιρείας πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2006	2005
	US\$	US\$
Κέρδος πριν την φορολογία	1,083,960	486,737
Φόρος υπολογιζόμενος με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	108,396	48,674
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	574	276
Φορολογική επίδραση εκπτώσεων και εισοδήματος που δεν υπόκειται σε φορολογία	(108,970)	5,485
10% επιπρόσθετη φορολογία	-	4,881
Αμυντική εισφορά - τρέχοντος έτους	551	305
Χρέωση φορολογίας	551	59,621

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι 10%.

Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 10%. Σε τέτοιες περιπτώσεις 50% των τόκων αυτών εξαιρούνται από εταιρικό φόρο και επομένως έχουν πραγματικό φορολογικό συντελεστή περίπου 15%. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 15%.

9.Μερίσματα

	2006	2005
	US\$	US\$
Ενδιάμεσο μέρισμα που πληρώθηκε	-	425,000

Στις 30 Απριλίου 2005 οι σύμβουλοι ενέκριναν την πληρωμή ενδιάμεσου μερίσματος ύψους US\$ 425,000.

Τα μερίσματα που πληρώνονται σε φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου υπόκεινται σε ειδική παρακράτηση εισφοράς για την άμυνα με ποσοστό 15%. Μερίσματα που πληρώνονται σε μη κάτοικους Κύπρου δεν υπόκεινται σε τέτοια παρακράτηση.

10.Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία

	2006	2005
	US\$	US\$
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή	618	618
Κατάταξη σε επενδύσεις σε συγγενικές εταιρείες από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	(72)	-
Πωλήσεις	(546)	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος	-	618

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

	2006 US\$	2005 US\$
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή	-	-
Κατάταξη σε επενδύσεις σε συγγενικές εταιρείες από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	72	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος	72	-

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση αντιπροσωπεύουν το 3,6% του μετοχικού κεφαλαίου σε ιδιωτική εταιρεία η οποία είναι εγγεγραμμένη στην Ρουμανία. Η αξία των επενδύσεων παρουσιάζεται σε κόστος.

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν αναμένεται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για άντληση λειτουργικού κεφαλαίου.

12. Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα ποσά

	2006 US\$	2005 US\$
Εισπρακτέα από συνδεδεμένες εταιρίες	33,183	33,183
Χρεωστικά υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών μετόχων	65,730	61,830
Μη καταβληθέν κεφάλαιο	6,059	6,059
	104,972	101,072

13. Μετοχικό κεφάλαιο

	2006 Αριθμός μετοχών	2006 US\$	2005 Αριθμός μετοχών	2005 US\$
Εγκεκριμένο				
Συνήθεις μετοχές της 1 Λίρας η καθεμιά	10,000	18,410	10,000	18,410
Κεφάλαιο που εκδόθηκε και πληρώθηκε				
Εξολοκλήρου				
Την 1 Ιανουαρίου	6,653	12,248	6,653	12,248
Στις 31 Δεκεμβρίου	6,653	12,248	6,653	12,248
Εκδιδόμενο κεφάλαιο που δεν έχει καταβληθεί	3,347	6,162	3,347	6,162
Στις 31 Δεκεμβρίου		18,410		18,410

14. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2006 US\$	2005 US\$
Οφειλόμενα έξοδα	20,430	17,028
Άλλοι πιστωτές	3,800	3,800
	24,230	20,828

15. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

	2006 US\$	2005 US\$
Εταιρικός φόρος	58,557	66,824
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	1,025	474
	59,582	67,298

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

16.Συναλλαγές με συγγενικά μέρη

Οι πιο κάτω συναλλαγές έγιναν με συγγενικά μέρη:

16.1 Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη (Σημ.12)

		2006	2005
		US\$	US\$
Όνομα	Φύση συναλλαγών		
Borney Limited	Άτοκη χρηματοοικονομική διευκόλυνση	25,000	25,000
Mineral Limited	Άτοκη χρηματοοικονομική διευκόλυνση	8,183	8,183
		33,183	33,183

17.Δεσμεύσεις

Η Εταιρεία δεν είχε κεφαλαιουχικές ή άλλες δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

18.Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση ελεγκτών σελίδα 3

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006

	2006	2005
	US\$	US\$
Έξοδα διοίκησης		115
Αμοιβή ελεγκτών	1,000	570
Λογιστικά δικαιώματα	4,931	5,719
Δικηγορικά έξοδα		2,400
Αλλά επαγγελματικά δικαιώματα	186	1,650
Αμοιβή για διοικητικές υπηρεσίες		250
	<u>6,117</u>	<u>10,589</u>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

1. Ισολογισμός ΑΕ και ΕΠΕ, Εμμ. Σακέλλη, Εκδόσεις «Βρύκους».
2. Γενική Λογιστική, Εκδόσεις «Έλλην».
3. Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων, Κοντάκου Παπασπύρου, Εκδόσεις «Έλλην».
4. Λογιστική Εταιρειών, Βασιλείου.Ν.Σαρσέντη, Εκδόσεις «Αθ.Σταμούλης».
5. Στοιχεία Λογιστικής και Ανάλυσης Ισολογισμού, Σιαφάκα, Εκδόσεις «Κ.Π.Σμπίλι».
6. Χρηματοοικονομική Λογιστική, Βασιλείου.Ν.Σαρσέντη, Τόμος Α, Εκδόσεις «Καραμπερόπουλος».
7. Σημειώσεις Λογιστικής ΙΙ , ΤΕΙ, Γ.Γωνιωτάκης Καθηγητής.
8. Γενικές Αρχές Λογιστικής σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ., ΤΕΙ, Σταθάκη Μαρία, Επικ.Καθηγήτρια.
9. Ηλιόλουστη Λογιστική, Χρήστος Π. Παναγιωτίδης, Ορκωτός Ελεγκτής, Εκδόσεις Αντ.Ν.Σάκκουλα.